Evropský polytechnický institut, s.r.o.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2014 NICOLE HARAMIOVÁ

Evropský polytechnický institut, s.r.o. v Kunovicích

Studijní obor: Finance a daně

Finanční analýza a strategie firmy T-Machinery a. s.

(Bakalářská práce)

Autor: Nicole Haramiová

Vedoucí práce: Ing. Božetěch Němeček

Kunovice, 2014

1. soukromá vysoká škola na Moravě
Evropský polytechnický institut, s.r.o.
Akademický rok 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: **Nicole Haramiová**
Studijní obor: Finance a daně

Téma práce:

Finanční analýza a strategie firmy T Machinery a.s.

Cíl bakalářské práce:
Cílem bakalářské práce je finanční analýza a optimalizace financování společnosti T-Machinery a.s. V úvodní části vypracujte s použitím domácí i zahraniční literatury teoretický základ dané problematiky. V další části vypracujte časové řady vývoje rozhodujících finančních a ekonomických ukazatelů společnosti za posledních deset let a trend vyhodnoťte. Proveďte komplexní finanční analýzu celé časové řady ukazatelů (aktivity, likvidity, rentability, Du Pont analýzu, Altmanův model). Výsledky meziročně porovnejte, vysvětlete a zdůvodněte. V závěrečné části navrhněte opatření pro zlepšení ekonomiky firmy. Tento systém uveďte ve spolupráci s uživateli do pilotního provozu, následně odstraňte nedostatky, uveďte do rutinního provozu a vyhodnoťte přínosy. Pomocí nástrojů fuzzy logiky nebo teorie neuronových sítí zpracujte prognózu vývoje společnosti pro nejbližší období. Bakalářská práce bude obhájena před vedením společnosti T-Machinery a.s. Hodnocení bude součástí bakalářské práce, stejně jako hodnocení uživatelů. Vypracujte a obhajte příspěvek na mezinárodní studentské konferenci EPI, s.r.o. nebo zveřejněte ve formě odborného článku v odborném tisku. Bakalářskou práci podrobte testu na plagiátorství a výsledek předložte zkušební komisi pro státní závěrečnou zkoušku.

Osnova:
Úvod
1. Teoretická část
1.1. Finanční analýza - smysl a východiska
1.2. Horizontální a vertikální analýza, analýza poměrových ukazatelů
1.3. Analýza finanční tísně - Altmanův model
2. Praktická část
2.1. Charakteristika podniku T-Machinery a.s.
2.2. Časové řady finančních ukazatelů, vysvětlení a objasnění jejich vývoje
2.3. Finanční analýza rozhodujících ukazatelů
2.4. Návrh opatření, kvantifikace a zdůvodnění
2.5. Prognóza vývoje společnosti T-Machinery a.s.
3. Pilotní provoz, odstranění připomínek a uvedení do rutinního provozu, vyhodnocení přínosů
Závěr

Podle zákona č. 111/1998 Sb., § 47b, odst. 3 platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

Vedoucí práce: Ing. Božetěch Němeček
Oponent práce: Ing. Marta Moravčíková
Pedagogický vedoucí práce: RNDr. Jitka Jablonická

Místo a datum zadání bakalářské práce: Kunovice, 24.8.2012

EVROPSKÝ POLYTECHNICKÝ INSTITUT, s.r.o. SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA Osvobození 699 KUNOVICE

Ladislav Obdržálek
Ing., PhD.
prorektor pro pedagogickou činnost

Oldřich Kratochvíl
Ing., h. prof., Dr.h.c., Ph.D.,CSc.,MBA
rektor

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Božetěcha NĚMEČKA a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Kunovice, 2014

Děkuji panu Ing. Božetěchu NĚMEČKOVI za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Kunovice, 2014

Nicole HARAMIOVÁ

Obsah:

ÚVOD **8**

1 TEORETICKÁ ČÁST **10**

1.1 VÝZNAM A ÚLOHA FINANČNÍ ANALÝZY 10
1.2 ZDROJ ÚDAJŮ PRO FINANČNÍ ANALÝZU 11
1.2.1 Rozvaha *12*
1.2.2 Výkaz zisku a ztráty *15*
1.2.3 Výkaz cash flow *17*

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY **18**

2.1 ANALÝZA STAVOVÝCH (ABSOLUTNÍCH) UKAZATELŮ 20
2.1.1 Horizontální analýza *20*
2.1.2 Vertikální analýza *21*
2.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH A TOKOVÝCH UKAZATELŮ 22
2.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 23
2.3.1 Ukazatele rentability *24*
2.3.2 Ukazatele aktivity *25*
2.3.3 Ukazatele likvidity *27*
2.3.4 Ukazatele zadluženosti *27*
2.3.5 Ukazatele kapitálového trhu *28*

3 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ **29**

3.1 PYRAMIDOVÉ SOUSTAVY UKAZATELŮ 30
3.1.1 Du Pontův rozklad *30*
3.2 BANKROTNÍ MODELY 31
3.2.1 Altmanův model *31*
3.2.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti (IN 95) *32*
3.2.3 Tafflerův model *33*
3.3 BONITNÍ MODELY 34

4 CHARAKTERISTIKA PODNIKU T-MACHINERY A. S. **35**

4.1 HISTORIE SPOLEČNOSTI 36
4.2 DŮL TOMÁŠ 36
4.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA FIRMY 38

5 ČASOVÉ ŘADY FINANČNÍCH UKAZATELŮ, VYSVĚTLENÍ A OBJASNĚNÍ JEJICH VÝVOJE **39**

5.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA 39
5.1.1 Horizontální analýza aktiv a pasiv *39*
5.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty *41*
5.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA 42
5.2.1 Vertikální analýza aktiv *42*
5.2.2 Vertikální analýza pasiv *43*
5.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 43
5.3.1 Ukazatele rentability *44*
5.3.2 Ukazatele aktivity *45*
5.3.3 Ukazatele zadluženosti *47*
5.3.4 Ukazatele likvidity *48*
5.4 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ A ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ 50
5.4.1 Analýza rozdílových ukazatelů *50*
5.4.2 Altmanův model *51*

5.4.3 Du-Pont analýza *51*

6 VYHODNOCENÍ ANALÝZY, NÁVRH OPATŘENÍ, KVANTIFIKACE A ZDŮVODNĚNÍ **54**

7 PROGNÓZA BUDOUCÍHO VÝVOJE POMOCÍ FUZZY LOGIKY **57**

8 PILOTNÍ PROVOZ, ODSTRANĚNÍ PŘIPOMÍNEK A UVEDENÍ DO RUTINNÍHO PROVOZU,VYHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ **59**

ZÁVĚR **61**

HODNOCENÍ PODNIKU **64**

ABSTRAKT **65**

ABSTRACT **66**

LITERATURA **67**

SEZNAM ZKRATEK **70**

SEZNAM PŘÍLOH **74**

ÚVOD

Finanční analýza představuje součást finančního řízení každého podniku. V dnešní době, pokud chce být firma úspěšná, musí neustále kontrolovat své finanční zdraví. K tomu slouží finanční analýza, která nám poskytne potřebné informace o tom, jak si firma stojí a jaké jsou její předpoklady do budoucna.

Finanční analýza se provádí na základě informací z účetních zdrojů firmy, kterými jsou výkaz zisku a ztráty, rozvaha a účetní závěrka. Pomocí finanční analýzy lze identifikovat, jaké slabé stránky firma má, aby se jich mohla pro svůj budoucí rozvoj a lepší finanční vedení vyvarovat a naopak, kterými silnými by mohla do budoucna disponovat. Pro výpočet finanční analýzy se využívá řada finančních ukazatelů k posouzení finanční a hospodářské situace podniku. Na základě jejich výsledků můžou manažeři firmy posoudit, jak budou dále postupovat.

Cílem bakalářské práce je zpracování finanční analýzy pro firmu T-Machinery a. s. tak, aby pro ni byla přínosem a aby z ní mohla čerpat data. Bude proveden návrh optimálního finančního řešení a stanovena předpověď firmy pro zajištění nejvhodnějšího ekonomického a finančního vývoje. Finanční analýza je zaměřena na finanční a ekonomický vývoj podniku v letech 2004 - 2013.

V první kapitole je popsána finanční analýza z teoretického hlediska, je zde popsán význam a účel, za kterým se finanční analýza provádí. Dále jsou zde uvedena data, z kterých čerpá a jež jsou pro její zpracování nezbytně nutné.

V druhé kapitole jsou teoreticky rozebrány všechny metody a ukazatele, které se při finanční analýze používají. Je tu detailně rozebrána finanční analýza, pomocí analýzy stavových ukazatelů, analýzy rozdílových a tokových ukazatelů a analýza poměrových ukazatelů, kde jsou v jednotlivých podkapitolách podrobně rozebrány analýzy pomocí ukazatelů zadluženosti, rentability, aktivity, likvidity a kapitálového trhu.

Třetí kapitola je zaměřena na rozbor analýzy stavových ukazatelů, do níž patří pyramidové ukazatele, bankrotní a bonitní modely. V další kapitole je rozklad pyramidových soustav

ukazatelů, do něhož patří především Du-Pontův rozklad a následují Bankrotní modely, konkrétně Altmanův model a Model „IN“ Index důvěryhodnosti, Tafflerův model.

Třetí kapitolu uzavírá teoretický rozbor Bonitních modelů, kde je popsán Kralicekův quicktest.

Čtvrtá kapitola se zabývá představením společnosti T-Machinery a.s., jejím současným popisem, ale také historií. Obsahuje organizační strukturu firmy. Poskytuje podrobné informace o firmě. V přílohách jsou pak přiloženy fotografie z areálu firmy, jak vypadala v minulé době a jak vypadá teď.

Pátá kapitola je první z praktických kapitol. Obsahuje výpočet horizontální a vertikální analýzy, resp. horizontální analýzy aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty a vertikální analýzy aktiv a pasiv. V této kapitole jsou také vypočítány a v grafech vyjádřeny výsledky z poměrových ukazatelů, jako je ukazatel rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Dále je zde pomocí Altmanova modelu společnost podrobně posouzena. Do této kapitoly je také zahrnut Du Pontův rozklady, který nastíní jak jsou vzájemně provázány výpočty poměrových ukazatelů.

V kapitole šesté a sedmé je pak vyhodnocení finanční analýzy, prognóza podniku pomocí fuzzy logiky a prezentovány návrhy na opatření.

Osmá kapitola představuje návrh, který byl firmě podán pro zlepšení vývoje firmy. Je zde teoreticky popsán systém, na základě kterého se návrh realizuje. Tento návrh je uveden do provozu a jsou vyhodnoceny jeho přínosy..

1 Teoretická část

Teoretická část popisuje význam a úlohu finanční analýzy, její základní charakteristiku. Dále je v ní uvedeno, z čeho finanční analýza čerpá a jaké metody a nástroje se při ní používají.

1.1 Význam a úloha finanční analýzy

Hlavní úlohou finanční analýzy je systematický rozbor dat, které jsou obsaženy v účetních dokumentech firmy, jejichž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku. Finanční analýza hodnotí firemní minulost, současnost a předpovídá finanční budoucnost firmy. Finanční analýza není pouze součástí finančních řízení, ale je také součástí marketingové SWOT analýzy, která má vliv na firmu jako celek. U finanční analýzy se většinou jedná o odhalení slabin ve firemním finančním zdraví, které by mohly v budoucnu způsobovat problémy, ale také o odhalení silných stránek firmy, souvisejících s budoucím vývojem jejího majetku, financí a konkurenceschopnosti. Nejde tedy jen o hodnocení uplynulého období, ale především o předpověď finančních perspektiv podniku. Při využívání finančních ukazatelů je také podstatná otázka, pro koho se finanční analýza provádí. [1, s. 9, 10]

Finanční analýza by měla, pokud možno, komplexně vyjádřit majetkovou a finanční strukturu podniku, např. zachytit všechny její složky, případně jednu podrobně rozebrat a zhodnotit (rozbor výnosnosti majetku, rozbor rizik platební neschopnosti, rozbor zadluženosti, atd.) a následně připravit pro interní rozhodování managementu podniku všechny potřebné podklady. Nejpodstatnější pro finanční analýzu je právě komplexnost. Musí se uvážit všechny vzájemně propojené složky hospodářského procesu. Dalším požadavkem, který je na finanční analýzu kladen, je soustavnost při jejím provádění. Finanční analýza by se měla provádět vícekrát do roka (měla by se stát běžnou součástí řízení firmy), ne pouze při zpracovávání účetní závěrky a výroční zprávy. [2, s. 5]

Mezi základní zdroje finančního řízení řadíme především dosahování finanční stability. Hodnotíme ji pomocí dvou základních kriterií, které ve své knize paní Ing. Petra Růčková, PhD. charakterizuje následovně:

- *„schopnost vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál – toto kritérium je obecně považováno za nejdůležitější, neboť postihuje podstatu podnikání jako takového. Každý vstupuje do podnikání s myšlenkou zhodnocování peněz, respektive rozšíření vlastního bohatství;*
- *zajištění platební schopnosti podniku – je sice na první pohled cíl druhotný, nicméně je potřeba si uvědomit, že bez platební schopnosti většinou neexistuje možnost firmy nadále fungovat“*. [1, s. 10]

1.2 Zdroj údajů pro finanční analýzu

Úspěšná finanční analýza může vzniknout jedině z dobrých a kvalitních zdrojů. Tyto zdroje informací jsou různé jak svojí odlišnou dostupností, tak podstatou. Informace pro zpracování finanční analýzy většinou dělíme na informace externí a informace interní.

Interní informace se přímo týkají firmy, pro kterou je finanční analýza zpracovávána a jsou obsaženy ve firemních dokumentech, ale ne všechny tyto dokumenty jsou veřejně dostupné. Mezi ty, které jsou veřejně dostupné, řadíme např. účetní závěrku, která obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztrát, přílohu, v níž je zahrnut veškerý přehled o peněžních tocích firmy a o změnách vlastního kapitálu. Dále mezi interní informace můžeme zařadit výkazy finančního a vnitropodnikového účetnictví, podnikové statistiky, vnitřní podnikové směrnice, výroční zprávy.

Externí informace pocházejí z vnějšího prostředí, nedotýkají se jen podniku jako takového, ale také domácího a zahraničního okolí firmy. Do této kategorie řadíme informace plynoucí z mezinárodních analýz, analýz národního hospodářství či odvětvových analýz, ale také z oficiálních statistik (burzovní informace z odborného tisku). Do této kategorie můžeme také zařadit nefinanční informace, např. postavení na trhu, konkurence, opatření vlády, kvalita managementu atd. [5, s. 80]

Účetnictví je s finanční analýzou vzájemně provázané, poskytuje jí, prostřednictvím základních finančních výkazů většinu potřebných informací k jejímu zpracování. Finanční účetní výkazy zobrazují pohyb podnikových financí a majetku ve všech jejich formách. [2, s. 7]

1.2.1 Rozvaha

Rozvahu můžeme charakterizovat jako účetní výkaz, který nám zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a finančních zdrojů, z kterých byly pokryty, vždy k určitému datu, většinou k poslednímu dni účetního období. Rozvaha umožňuje přehled o tom, jak si firma stojí. Je jedním ze základních výkazů účetní závěrky. Rozvaha musí být sestavena tak, aby splňovala bilanční rovnici, což znamená, že součet aktiv se musí rovnat součtu pasiv. Rozvaha má více podob, např. řádná, mimořádná, počáteční, konečná, zahajovací a srovnávací.

Aktiva

Strana aktiva zobrazuje konkrétní formy majetku, jakými podnik disponuje při své činnosti.

Majetek dlouhodobějšího charakteru, u kterého doba používání přesahuje jeden rok, je v rozvaze zobrazen jako:

- dlouhodobý nehmotný majetek (DNM) – do této kategorie spadá majetek, jako jsou např. licence, patenty, obchodní značky, software a ocenitelná práva. Tato kategorie musí mít, kromě doby použitelnosti více než jeden rok, ještě pořizovací cenu vyšší než 60 tis. Kč.
- dlouhodobý hmotný majetek (DHM) – patří sem pozemky, budovy, stavby, dopravní prostředky, umělecká díla, samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž pořizovací cena je vyšší než 40 tis. Kč.
- dlouhodobý finanční majetek (DFM) – v této kategorii se jedná zejména o podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, ale i nákup uměleckých děl, předmětů z drahých kovů aj. [2, s. 8]

Majetek krátkodobějšího charakteru, který je určen k přechodnému používání a jeho doba používání je do jednoho roku, postupuje celým koloběhem hospodářské činnosti a postupně dostává různé podoby (peněžení prostředky, zásoby, nedokončená výroba, hotové výrobky, pohledávky a opět peníze) je v rozvaze zobrazen jako:

Oběžná aktiva (OA) do nichž spadají:

- zásoby – patří sem suroviny, materiál, nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky. Jsou charakteristické tím, že se většinou jednorázově spotřebují. Tvoří významnou část oběžných aktiv.

- pohledávky – dělí se na pohledávky z obchodního styku, pohledávky za společníky a sdružení, pohledávky v podnicích s rozhodujícím a s podstatným vlivem. Důležité je, že pohledávky se také dělí na pohledávky krátkodobé (splatné do jednoho roku) a pohledávky dlouhodobé (se splatností více než jeden rok). Toto dělení představuje jistou komplikaci, protože jsou vykazovány v oběžném majetku, z toho důvodu se např. při výpočtu ukazatelů likvidity z oběžných aktiv vyjímají.
- finanční majetek - dělí se na tři základní složky, peníze v hotovosti, účty v bankách a pořizovaný krátkodobý finanční majetek, což jsou krátkodobé obchodovatelné cenné papíry, vkladové listy, hypoteční zástavní listy, směnky aj., sloužící ke krátkodobému uložení dočasně volných peněženích prostředků, které podnik v případě potřeby rychle přemění v hotové peníze a doba jeho držení nepřesáhne jeden rok.
- ostatní aktiva – zachycují náklady příštího období (předem placené nájemné, předplatné), dále komplexní náklady příštího období (u podniků, kde je důležitý technický rozvoj) a v neposlední řadě příjmy příštího období, jde o výnosy běžného období, které nebyly přijaty (provedené práce, které nebyly vyfakturovány). [4, s. 26]

Pasiva

Pasiva nám zobrazují, z jakých zdrojů byla aktiva podniku financována. Pasiva jsou členěna, kromě zákonné úpravy položek výkazu, také podle jejich původu (externí a interní zdroje) a dále také podle závazkového charakteru na vlastní kapitál a cizí zdroje.

Vlastní kapitál: vlastní zdroje, které byly do podniku vloženy nebo byly vytvořeny hospodářskou činností podniku.

- základní kapitál – peněžní i nepeněžní vklady společníků do společnosti
- kapitálové fondy – vklady společníků nad rámec základního kapitálu (emisní užil, dotace, dary)
- fondy ze zisku – vytváří se po rozdělení zisku (rezervní fond, statutární a ostatní fondy)
- výsledek hospodaření minulých let – část zisku po zdanění, jehož část nebyla převedena do fondů ani vyplacena v dividendách a převádí se do dalšího období.
- výsledek hospodaření za účetní období – zisk (resp. ztráta), která je určena k rozdělení (zanechání v podniku) [4, s. 27-28]

Cizí zdroje: finance, které má podnik vypůjčené, představují tedy dluh, který musí být do určitého data uhrazen.

- rezervy – jsou tvořeny na krytí výdajů z dlouhodobých existujících rizik. Člení se na rezervy zákonné a rezervy ostatní
- dlouhodobé závazky – jejich lhůta splatnosti je delší než jeden rok. Patří sem emitované dluhopisy, dlouhodobé přijaté zálohy, dlouhodobé směnky, závazky k podnikům s rozhodujícím a podstatným vlivem, aj.
- krátkodobé závazky – jejich lhůta splatnosti je kratší než jeden rok. Patří sem závazky z obchodního styku, k zaměstnancům, ke státu, ke společníkům.
- bankovní úvěry a výpomoci – jsou to závazky vůči bankám. Tyto závazky mohou být dlouhodobé i krátkodobé. [2, s. 10]

Ostatní pasiva: zobrazují zůstatky účtů časového rozlišení (výdaje a výnosy příštích období) a dohady účtů pasivních. [2, s. 10]

ROZVAHA	
AKTIVA	PASIVA
I. Stálá aktiva 1. Hmotný investiční majetek 2. Nehmotný investiční majetek 3. Finanční majetek dlouhodobé povahy	I. Vlastní kapitál 1. Základní kapitál (základní jmění) 2. Rezervní a jiné fondy 3. Nerozdělený zisk
II. Oběžná aktiva 1. Zásoby 2. Pohledávky	II. Závazky - splatné do 1 roku - splatné nad 1 rok
3.Finanční majetek krátkodobé povahy 4. Peněžní prostředky	III. Rezervy
III. Ostatní aktiva	IV. Ostatní pasiva
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Tabulka č. 1: Rozvaha
Zdroj: [15] zpracování vlastní

1.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty informuje o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého dosáhl za svou podnikatelskou činnost. Sestavuje se pravidelně v ročních, či kratších časových intervalech. Zachycuje pohyb výnosů a nákladů a podává o nich písemný přehled za určité období, někdy je také nazýván jako výsledovka. Za výnosy se považují peněžní částky, kterých firma dosáhla ze všech svých činností za určité finanční období, bez toho, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Náklady pak představují částky, které podnik účelně vynaložil na získání výnosů za dané účetní období, i když k jejich zaplacení nemuselo v tomto období dojít. Nákladové a výnosové položky tedy neodráží skutečné hotovostní toky – příjmy a výdaje, a proto ani čistý zisk neodráží čistou skutečnou hotovost získanou hospodařením podniku. Při výkazu zisku a zrát se rozlišuje stupňové uspořádání: část provozní, finanční a mimořádná. [6, s. 40]

Rozdíl mezi položkami, tzn. mezi výnosy a náklady, nazýváme (ve výkazu zisku a ztrát) hospodářským výsledkem.

Výnosy podniku se skládají z:

- provozních výnosů získaných v provozně hospodářské činnosti firmy
- finančních výnosů získaných z finančních investic, vkladů a cenných papírů
- mimořádných výnosů získaných mimořádně, např. prodejem odepsaných strojů [5, s 90]

Označení a	TEXT b	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném	minulém
1.	Tržby za prodej zboží	1		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2		
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	3	0	0
II.	Výkony	4		
B.	Výkonová spotřeba	5		
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 05)	6	0	0
C.	Osobní náklady	7		
D.	Daně a poplatky	8		
E.	Odpisy DNM a DHM	9		
III.	Tržby z prodeje DM a materiálu	10		
F.	Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	11		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplex. nákladů příštího období	12		
IV.	Ostatní provozní výnosy	13		
H.	Ostatní provozní náklady	14		
V.	Převod provozních výnosů	15		
I,	Převod provozních nákladů	16		
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 06-07-08-09+10-11-12+13-14+(-15)-(-16)]	17	0	0
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19		
VII.	Výnosy z DFM	20		
VIII.	Výnosy z krátkodobého fin. majetku	21		
K.	Náklady z finančního majetku	22		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve fin. oblasti	25		
X.	Výnosové úroky	26		
N.	Nákladové úroky	27		
XI.	Ostatní finanční výnosy	28		
O	Ostatní finanční náklady	29		
XII.	Převod finančních výnosů	30		
P.	Převod finančních nákladů	31		
*	Finanční výsledek hospodaření [ř. 18-19+20+21-22+23-24-25+26-27+28-29+(-30)-(-31)]	32	0	0
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 17+32-33)	34	0	0
XIII.	Mimořádné výnosy	35		
R.	Mimořádné náklady	36		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37		
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 35-36-37)	38	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření spol. (+/-)	39		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)(ř. 34+38-39)	40	0	0
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)(ř. 40+37+33+39)	41	0	0

Tabulka. č. 2: Výkaz zisku a ztráty
Zdroj: [5, s. 89-90]

1.2.3 Výkaz cash flow

Cash flow můžeme charakterizovat jako tok peněžních prostředků podniku za určité časové období. Můžeme se setkat s různými kategoriemi podnikového cash flow, které se liší obsahem nebo způsobem výpočtu.
Většinou rozeznáváme:

- **povozní cash flow –** cash flow z provozní činnosti
- **investiční cash flow** – cash flow z investičních procesů
- **finanční cash flow –** cash flow z finančních procesů
- **podnikové cash flow –** celkové cash flow

Cash flow můžeme zjistit dvěma metodami, a to:

1. přímo – sledujeme podnikové příjmy a výdaje za dané období
2. nepřímo – zanesením zisku do pohybu peněžních prostředků a dále úpravami o další pohyby peněžních prostředků souvisejícími se změnami majetku a kapitálu. [7, s. 184]

Celkové cash flow podniku tvoří součet všech dílčích cash flow, tedy cash flow z provozní, investiční a finanční činnosti.[7, s. 184]

Využití cash flow je víceúčelové a využívá se především při:

- hodnocení platební neschopnosti podniku a její likvidity
- finanční analýze a hodnocení hospodaření podniku
- krátkodobém a dlouhodobém plánování finančního prostředí podniku
- plánování investic podniku. [5, s. 94]

Cash flow má výhodu v tom, že není ovlivněn metodou odpisování majetku. Když použijeme rovnoměrné či zrychlené odpisování, podnik vykáže stejné peněžní toky, ale hospodářský výsledek se může hodně lišit, účetní odpisy nejsou spojeny s pohybem peněžních prostředků.
Další výhodou cash flow je, že tento výkaz není zakreslován systémem a výší časového rozlišení – ovlivňuje především oblast nákladů a výnosů, ale nemusí mít dopad na peněžní toky. [5, s. 94]

2 Metody finanční analýzy

Rozvoj matematických, statistických a ekonomických věd, v dnešní době nám umožňuje pro finanční analýzu využívat celou řadu metod hodnocení finančního zdraví firmy, které můžeme s úspěchem aplikovat. Při tvorbě finanční analýzy je však potřeba si uvědomit, že musíme dbát na přiměřenost volby metody analýzy. Volba metody musí být učiněna s ohledem na:

- Účelnost – musí odpovídat předem zadanému cíli. Při zpracovávání si musíme uvědomit k jakému účelu má výsledek sloužit, musíme dbát na to, že ne pro každou firmu můžeme použít stejné metody. Interpretace musí být vždy provedena citlivě.
- Nákladnost – ke zpracování dobré analýzy potřebujeme čas a kvalifikovanou práci, což obnáší celou řadu nákladů. Hloubka a rozsah analýzy musí odpovídat očekávanému ohodnocení rizik spojených s rozhodováním.
- Spolehlivost – čím spolehlivější budeme mít vstupní informace, tím více spolehlivější by měly být výsledky, které z analýzy vzniknou.

Každá metoda, která bude v analýze použita, by měla mít zpětnou vazbu na cíl a analytik by měl ověřit, zda správně odpovídá zadanému cíli.

Při vybírání metody si musíme uvědomit, pro koho jsou vlastně výsledky určeny a přizpůsobit tomu výslednou prezentaci. Názorné zpracování analýzy v grafech umožní zadavateli lépe se orientovat v tom, co bude výsledek pro firmu znamenat a lepší připravenost na problém, který může nastat. [1, s. 40]

Při finanční analýze se využívá celá řada kritérií, podle kterých je členěna. Počet těchto kritérií stále narůstá, a to v důsledku zavádění nových metod rozšiřováním a zlepšováním současných metod. Toto členění můžeme rozdělit na dvě základní rozdělení metod finanční analýzy:

- Fundamentální finanční analýza – vyhodnocuje spíše kvalitativní údaje o podniku. Základní metodou analýzy je odborný odhad založený na teoretických a praktických zkušenostech analytika.
- Technickou finanční analýzu – vyhodnocuje kvantitativní zpracování ekonomických dat, přičemž používá matematické, matematicko-statistické a další metody. Je možné je rozdělit do dvou skupin:
    - Metody elementární analýzy
    - Metody vyšší finanční analýzy [5, s. 99-100]

Elementární metody můžeme členit do několika různých skupin, které však pospolu, jako celek, znamenají komplexní finanční rozbor hospodaření podniku. Jejich rozdělení je zobrazeno ve schématu č. 1.

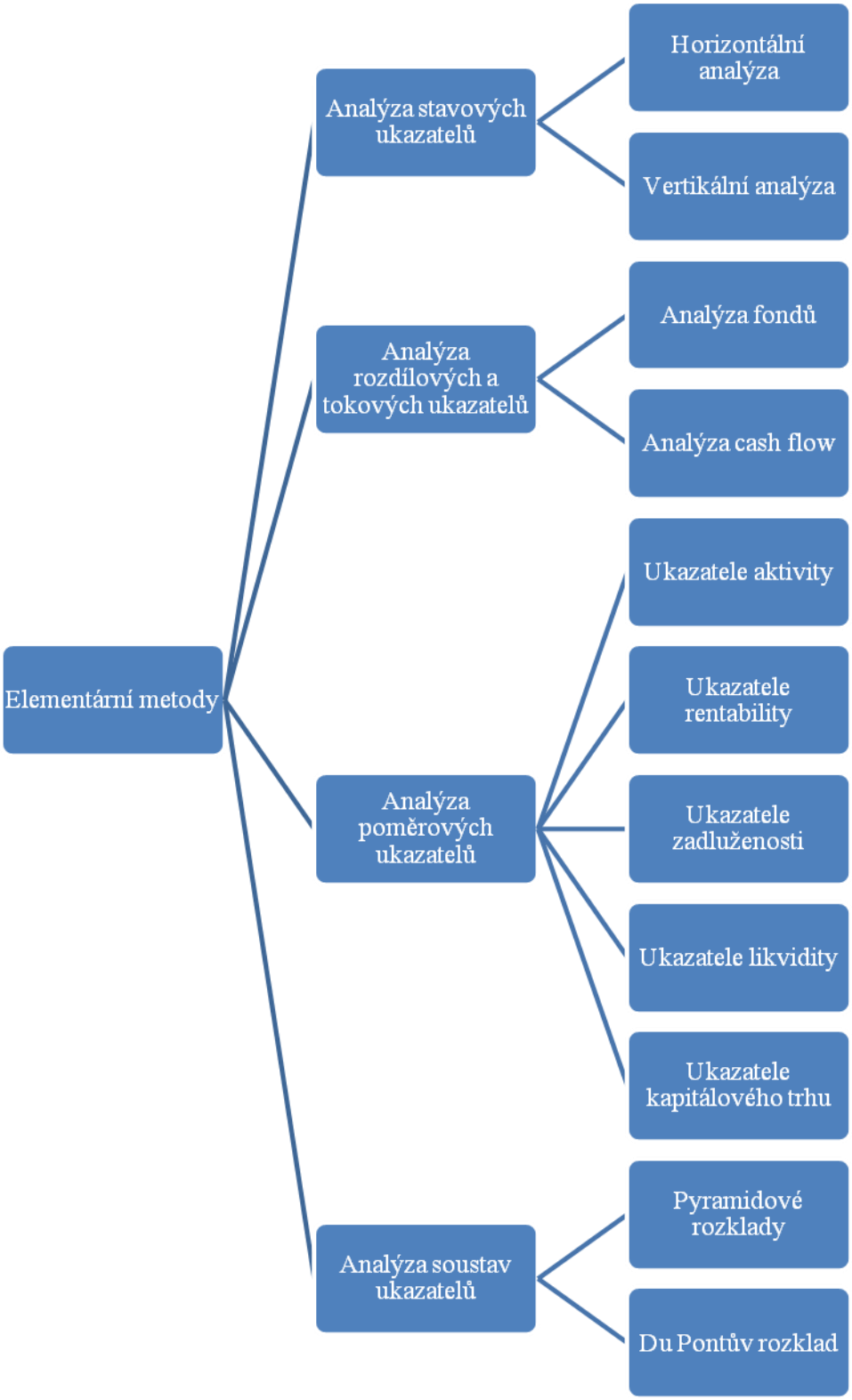

Diagram č.1: Elementární metody finanční analýzy
Zdroj: [1, s. 44] zpracování vlastní

2.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Do této metody finanční analýzy patří horizontální analýza (analýza trendů), která zkoumá časové změny absolutních ukazatelů. Data, z kterých při této metodě vycházíme, jsou v absolutním vyjádřením určitých měřených jevů (majetku, kapitálu, peněžních toků). Podle toho, zda vyjadřují určitý stav, nebo informují o údajích za určitý interval, rozeznáváme veličiny stavové a veličiny tokové. Toto rozdělení má pro finanční analýzu podstatný význam, protože musíme dbát na srovnatelnost dat. Stavové veličiny zachycují stav majetku a zdrojů jeho krytí k určitému datu. Jedná se zejména o rozvahu. Tyto veličiny tvoří základ pro vyjádření všech ostatních druhů ukazatelů. Tokové veličiny obsahují především data z vnitropodnikového účetnictví a evidence. Obsahují především údaje o tom, jakých tržeb bylo dosaženo v uplynulém období (za určité období). Absolutní ukazatele jsou velmi důležité, tvoří základní východisko rozboru, jde zde o horizontální a vertikální rozbor struktury účetních výkazů. [6, s. 53]

2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza (nebo také analýza vývojových trendů) porovnává změny ukazatelů v časové řadě. Čím delší časová řada, tím jsou výsledky věrnější a přesnější. Při této analýze je dosaženo výsledku, o kolik se jednotlivé položky změnily oproti minulému období, a to většinou pomocí indexů (bazických, řetězových), které odrážejí vývoj položky za období minulé. Můžeme také zjišťovat i to, o kolik se jednotlivé položky změnily absolutně. Porovnání provádíme vždy po řádcích, tedy horizontálně. Cílem je změřit pohyby jednotlivých veličin a zjistit jejich intenzitu. Je nutné mít k dispozici informace a údaje za několik po sobě jdoucích období (minimálně dvě). [8, s. 122]

Technika rozboru je jednoduchá:

- vypočte se rozdíl hodnot z obou po sobě jdoucích let (absolutní výše změny)
  absolutní změna = hodnota $_t$ – hodnota $_{t-1}$

vyjádří se procentem k hodnotě výchozího roku

$$\text{procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{hodnota}_{t-1}} \text{x}100\ (\%)$$

[12]

2.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýzu můžeme také nazvat procentní analýzou, protože rozbor základních účetních výkazů je vyjadřován v procentech. Výhodou tedy je, že výsledky můžeme srovnávat i s jinými firmami ve stejném oboru podnikání. Při procentním vyjádření jednotlivých komponent postupujeme v jednotlivých letech odshora dolů (ve sloupcích). Posuzují se jednotlivé složky majetku a kapitálu, tzv. struktura aktiv a pasiv podniku. Ekonomická stabilita podniku závisí na schopnosti vytvářet a udržovat rovnovážný stav majetku a kapitálu. Vertikální analýza má výhodu v tom, že nezávisí na meziroční inflaci a umožňuje srovnatelnost výsledků analýzy z různých let, proto je využívána pro srovnávání v čase (časových vývojových trendů v podniku za více let) i v prostoru (srovnávání různých firem navzájem). [3, s. 17]

Při výpočtu vertikální analýzy postupujeme tak, že jednotlivé položky daného účetního období vztahujeme k celkové bilanční sumě. Výsledné hodnoty musí být správně interpretovány. Jedná se o rozbor kapitálové (strana pasiv) a majetkové struktury podniku (strana aktiv):

a) Kapitálová struktura - vypovídá o tom, z jakých zdrojů majetek vzniká. Máme dva zdroje financování, a to zdroje vlastní (majitel do podniku investoval vlastní finanční prostředky) a zdroje cizí (kapitál do podniku vložil věřitel např. banka).
   Celková velikost firemního kapitálu závisí na mnoha okolnostech, především na:
   - velikosti firmy, přičemž samotná velikost firmy by měla být optimální (čím větší podnik, tím větší kapitál vyžaduje)
   - využití techniky a technologií (čím vyšší použití techniky, tím větší kapitál)
   - na rychlosti obratu kapitálu (čím rychlejší obrat, tím menší kapitál)
   - na organizaci prodeje.
b) Majetková struktura – většinou hodnotí složení stálých aktiv a oběžných aktiv firmy, musí se dbát na předmět činnosti firmy a také na finanční politiku firmy, podle toho budou výsledky analýzy odlišné. [1, s. 85]
   - Investiční majetek - je charakterizován dlouhodobostí, nespotřebovává se najednou (sbírky, pozemky, umělecká díla, dlouhodobý finanční majetek).
   - Oběžný majetek - majetek krátkodobého charakteru, protože neustále obíhá v různých formách, ve věcné formě (suroviny, materiál, hotové výrobky, polotovary), nebo v peněžní formě (peníze, ceniny, pohledávky). [9, s. 14]

Vzorec pro výpočet finanční analýzy:

$$P_i = B_i / \sum B_i$$

kde:

B_i = velikost položky bilance,

$\sum B_i$ = suma hodnot položek v rámci určitého celku [8, s. 122]

2.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Tato analýza se zabývá analýzou základních účetních výkazů, které v sobě primárně nesou tokové položky. Jedná se zejména o výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow, ale také o rozvahu, jelikož analýzu oběžných aktiv je možné zpracovat též pomocí rozdílových ukazatelů. Analýza fondů finančních prostředků se řadí mezi metody, které spadají do rozdílových ukazatelů, je zaměřena především na čistý pracovní kapitál. Cílem analýzy cash flow je zpracovat a vyjádřit vnitřní finanční sílu podniku, schopnost vytvořit z vlastní hospodářské činnosti peněžní přebytky, které se dají použít na financování důležitých potřeb podniku (úhrada závazků, výplata dividend, financování investic). [1, s. 44]

Rozdílové ukazatele využívané k analýze a řízení finanční situace firmy, představují rozdíl dvou absolutních ukazatelů (fondy finančních prostředků). Mezi nejčastěji využívané rozdílové ukazatele patří:

- **Čistý pracovní kapitál (ČPK)** – taktéž označovaný jako provozní kapitál, vypočítáme jako rozdíl mezi oběžnými aktivy (bez dlouhodobých pohledávek) a krátkodobými závazky (resp. dluhy).

  ČPK = oběžná aktiva – krátkodobé závazky

  nebo

  ČPK = vlastní kapitál + cizí kapitál dlouhodobý – stálá aktiva [8, s. 123]

  Ukazatel tohoto kapitálu představuje významný indikátor platební schopnosti podniku. Obecně platí, že čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být schopnost podniku hradit své závazky.

Jeho hodnota musí být kladná, je-li tomu obráceně, tedy že jeho hodnota je záporná, jedná se o tzv. nekrytý dluh. [8, s. 123]

- **Čisté pohotové prostředky (ČPP)** - vypočítají se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky (peníze v hotovosti a na běžných účtech) a okamžitě splatnými závazky. Výhodou tohoto ukazatele je, že má velmi nízkou souvislost s podnikovými oceňovacími technikami.

  ČPP = pohotové peněžní prostředky – okamžitě splatné závazky [2, s. 18]

- **Čistý peněžní majetek (ČPM)** – představuje kompromis mezi výše uvedenými ukazateli, je složen tak, aby vedle pohotových prostředků a jejich ekvivalentů zahrnoval do oběžných aktiv také krátkodobé pohledávky (bez nevymahatelných).

  ČPM = oběžný aktiva – zásoby – nelikvidní pohledávky – krátkodobá pasiva [8, s. 124]

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele lze charakterizovat jako jádro metodiky finanční analýzy, je tedy jejím základním metodickým nástrojem. Jejich výpočet se běžně provádí vydělením jedné položky jinou položkou, obsažených ve výkazech. Tyto položky mají mezi sebou, co do obsahu, vždy nějakou souvislost. Výpočet a výběr ukazatele závisí především na tom, co chceme změřit. Zaměření rozboru se hlavně musí vztahovat k problému či prováděnému rozhodnutí, které je třeba řešit. Nemůžeme však vyvozovat závěry pouze na základě jednoho ukazatele. Kdyby tomu tak bylo, stačilo by pak pouze porovnat naměřené hodnoty se vzorovými a rozhodnout, zda jsou dobré, či špatné. Poměrové ukazatele totiž nepředstavují úplně přesná měřítka, jsou víceméně orientační, jsou tzv. pohotovou formou sdělení informací, které jsou již uvedeny v účetních výkazech. [4, s. 48]

Nejčastěji jsou využívány tyto poměrové ukazatele:

- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele kapitálového trhu.

2.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (výnosnost vloženého kapitálu) zobrazují schopnost podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku prostřednictvím investovaného kapitálu. Při výpočtu poměrových ukazatelů vycházíme ze dvou základních účetních výkazů, a to z výkazu zisku a ztráty a rozvahy. Rentabilita slouží k hodnocení celkové efektivnosti určité činnosti. Pro finanční analýzu jsou velmi důležité tři kategorie zisku:

- EBIT – (zisk před odečtením úroků a daní) odpovídá provoznímu výsledku hospodaření;
- EAT – zisk po zdanění, nebo také čistý zisk, ve výkazu zisku a ztráty je zobrazen jako výsledek hospodaření za běžné účetní období;
- EBT – zisk před zdaněním, tedy provozní zisk již snížený či zvýšený o finanční a mimořádný výsledek hospodaření, od kterého ještě nebyly odečteny daně. [1, s. 51 - 52]

Ke zjišťování rentability jsou nejvíce používány tyto ukazatele:

- **Rentabilita celkového vloženého kapitálu – ROA** (return on assets) nebo také ROI (return on investments), vyjadřuje celkovou efektivnost podniku, jeho výdělečnou schopnost, nebo také produkční sílu.

  ROA = zisk / celková aktiva

  Poměřuje zisk s celkovými investovanými aktivy, bez ohledu na to, jak byly financovány. [8, s. 125]

- **Rentabilita vlastního kapitálu – ROE** (return on equity) hodnotí výnosnost kapitálu, který byl do podniku vložen vlastníky.

  ROE = zisk po zdanění / vlastní kapitál

  Ukazuje, zda kapitál vložený investory přináší dostatečný výnos odpovídající riziku investice. [8, s. 126]

- **Rentabilita tržeb – ROS** (return on sales) vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb.

  ROS = zisk po zdanění / tržby

  Udává kolik Kč zisku dokáže podnik vyprodukovat na 1 Kč tržeb. [8, s. 126]

- **Rentabilita nákladů** – doplňkový ukazatel k rentabilitě tržeb.

  Nákladovost = náklady / tržby = 1 – ROS

  Vyjadřuje relativní úroveň nákladů.[8, s. 126]

2.3.2 Ukazatele aktivity

V knize Finanční analýza a plánování podniku pan Rolf Gründwald a paní Jaroslava Holečková uvádějí: „*Ukazatele aktivity (zaset utilization ratios) umožňují vyjádřit, kvantifikovat a tedy i analyzovat, jak účinně, intenzivně a rychle podnik využívá svůj majetek. Aktivita je charakterizována hlavně rychlostí obratu celkového kapitálu, resp. obratem celkových aktiv (total assets turnover), který je vedle ziskového rozpětí druhým faktorem, jenž ovlivňuje rentabilitu celkového kapitálu.*“ [2, s. 47]

Mezi nejčastěji používané ukazatele aktivity patří:

- **Obrat celkových aktiv (total assets turnover)** – je to komplexní ukazatel měřící efektivnost využívání celkových aktiv podniku.

Obrat celkových aktiv = tržby / celková aktiva

Udává kolikrát se celková aktiva obrátí v tržby za rok. Standardní hodnoty se pohybují v rozmezí od 1,6 do 2,9. [8, s. 127]

- **Obrat zásob** – udává počet obrátek zásob za sledované období.

  Obrat zásob = tržby / zásoby [18]

- **Doba obratu zásob** - říká nám, kolik dní jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob, tedy kolik dní trvá jedna obrátka.

  Doba obratu zásob = zásoby / (tržby / 360)

Zobrazuje počet dnů, za něž jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby. [8, s. 128]

- **Doba obratu pohledávek** – tento ukazatel měří dobu obratu, neboli dobu splatnosti pohledávek a znázorňuje, jak dlouhou dobu jsou v pohledávkách vázány finance podniku.

  Doba obratu pohledávek = krátkodobé pohledávky / (tržby/360)

  Ukazuje nám, jak rychle se pohledávky mění v peněžní prostředky. Čím větší hodnota ukazatele, tím rychleji podnik zinkasuje svoje pohledávky. [8, s. 128]

- **Doba obratu závazků** – znázorňuje, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru uhrazeny.

  Doba obratu závazků = krátkodobé závazky / (tržby / 360)

  Výsledné hodnoty nám napoví, zda se podniku daří dodržovat stanovenou obchodně úvěrovou politiku Tato hodnota by měla odpovídat průměrné době splatnosti faktur. [8, s. 128]

2.3.3 Ukazatele likvidity

Měří schopnost podniku vyrovnat své splatné závazky. Ukazatele likvidity mají za úkol odpovědět na otázku, zda bude podnik schopen vyrovnat své dluhy, když nastane doba jejich splatnosti.

Běžná likvidita (cash ratio) = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Tento ukazatel (likvidita 3. stupně) měří platební schopnost podniku, kdy v čitateli jsou uvedena veškerá oběžná aktiva a ve jmenovateli všechny závazky s dobou splatnosti do 1 roku. Čím je výsledná hodnota vyšší, tím nižší je riziko platební neschopnosti. Standardní hodnoty jsou 1,0 – 1,5. [10, s. 342-343]

Pohotová likvidita (quick ratio) = (oběžné aktiva – zásoby) / krátkodobé závazky

Likvidita 2. stupně měří platební schopnost podniku po odečtení zásob od oběžných aktiv. Standardní hodnoty jsou 1 - 1,5. [10, s. 343]

Někteří finanční analytici využívají i tzv. hotovostní poměr, ten se vypočítá následovně:

okamžitá likvidita = finanční majetek/krátkodobé závazky

Standardní hodnota je 0,5. [10, s. 345]

2.3.4 Ukazatele zadluženosti

Měří rozsah, v jakém podnik užívá k financování svých aktiv a činností dluh. V knize Manažerská ekonomika pan Miloslav Synek uvádí: „*Financování pouze vlastním kapitálem je drahé (kromě toho pro některé formy společnosti je zákonem stanovena minimální výše vlastního kapitálu), financování pouze cizím kapitálem je zase rizikové.*“ [13, s. 357]

- **Celková zadluženost**

Celková zadluženost = cizí kapitál / celková aktiva

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím víc je podnik zadlužen a tím vyšší je riziko věřitelů. Standardní hodnota ukazatele je pod úrovní 0,5. [8, s. 129]

- **Koeficient samofinancování (ukazatel vlastnického rizika)**

Koeficient samofinancování = vlastní kapitál / celková aktiva

Vyjadřuje výpočet, v němž jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů. Převrácená hodnota tohoto ukazatele se nazývá finanční páka. [8, s. 130]

- **Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu**

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu = cizí kapitál / vlastní kapitál

Jeho hodnota by měla být větší než 0. Tento ukazatel tvoří kombinaci ukazatele celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování. [8, s. 130]

- **Ukazatel úrokového krytí**

Ukazatel úrokového krytí = zisk před úroky a zdaněním / nákladové úroky

Zobrazuje do jaké výše jsou úroky kryty ziskem. [8, s. 130]

2.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele kapitálového trhu zajímají především akcionáře, protože vyjadřují výnosnost ve vztahu k akcii a podávají tak základní informace k jejich rozhodování. Mezi ukazatele kapitálového trhu patří zejména tyto:

- **Poměr ceny akcie k zisku na akcii (P/E) = tržní cena akcie / čistý zisk na 1 akcii**
- **Kurz akcie (Market/Book Ratio) = tržní cena akcie / nominální hodnota akcie**
- **Čistý zisk na akcii (EPS) = čistý zisk / počet akcií** [11, s. 301]

3 Analýza soustav ukazatelů

Cílem analýzy soustav ukazatelů je jednoduše a souhrnně vyjádřit celkovou finanční i ekonomickou situaci a výkonnost podniku pomocí jednoho čísla. Její podstatou je sestavení jednoduchého modelu, který zobrazuje vzájemné vazby mezi dílčími ukazateli vyššího řádu. Model pak představuje souhrn ukazatelů, které lze postupně rozkládat na další dílčí ukazatele až k detailům.

Tento model má tři základní funkce:

- vysvětlit vliv změny jednoho či více ukazatelů na celé hospodaření firmy,
- ulehčit a zpřehlednit analýzu dosavadního vývoje podniku,
- poskytnout podklady pro výběr rozhodnutí z hlediska do dvou firemních či externích cílů. [5, s. 110]

Vytváření soustav ukazatelů můžeme rozdělit do dvou základních skupin:

1) Soustava hierarchicky uspořádaných ukazatelů – existuje u nich matematická provázanost, k jejich typickým rysům patří pyramidové soustavy. Takto zpracované rozklady se často prezentují v grafické podobě, neboť v takovém provedení je rozklad přehlednější. Při rozkládání se používají dva základní postupy zobrazené ve schématu č. 2.
2) Účelově vybrané skupiny ukazatelů – jejich cílem je kvalitně diagnostikovat finanční situaci podniku, předpovědět její další vývoj na základě jednoho čísla. Podle účelu jejich použití se dělí na bankrotní modely a bonitní modely.[1, s. 70-71]

Diagram č. 2: Rozklad ukazatelů v soustavě hierarchicky uspořádaných ukazatelů
Zdroj: [1, s. 70] zpracování vlastní

3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Pomocí pyramidové soustavy ukazatelů můžeme analyzovat současný stav podniku a příčiny jeho vývoje. Tyto ukazatele vycházejí z vrcholového ukazatele, který je předmětem zkoumání, každý ukazatel má v pyramidové soustavě své místo, které ukazuje na jeho význam a míru analytičnosti. Ukazatele musí být provázány na základě příčinnosti tak, aby byla respektována míra jejich analytičnosti, a nesmí být opomenuta žádná oblast finančního zdraví podniku.

Dobře složená pyramidová soustava ukazatelů musí:

- Odrážet souvislosti jednotlivých aspektů finančního zdraví.
- Postihovat všechny aspekty.
- Poskytovat o aspektech finančního zdraví stěžejní informace. [13, s. 412]

3.1.1 Du Pontův rozklad

Poprvé byl Du Pontův rozklad použitý firmou Du Pont, která kdysi dávno rozložila ROE na tři další základní poměrové ukazatele a za jejich pomoci začala sledovat svou finančně – provozní efektivitu. Od té doby se tomuto základnímu rozdělení říká Du Pont analýza. Je složena následovně: ROE je poměrem čistého zisku a vlastního jmění firmy, tento poměr si můžeme rozložit na poměr čistého zisku a tržeb násobený poměrem tržeb a aktiv násobený poměrem aktiv a vlastního jmění. [19]

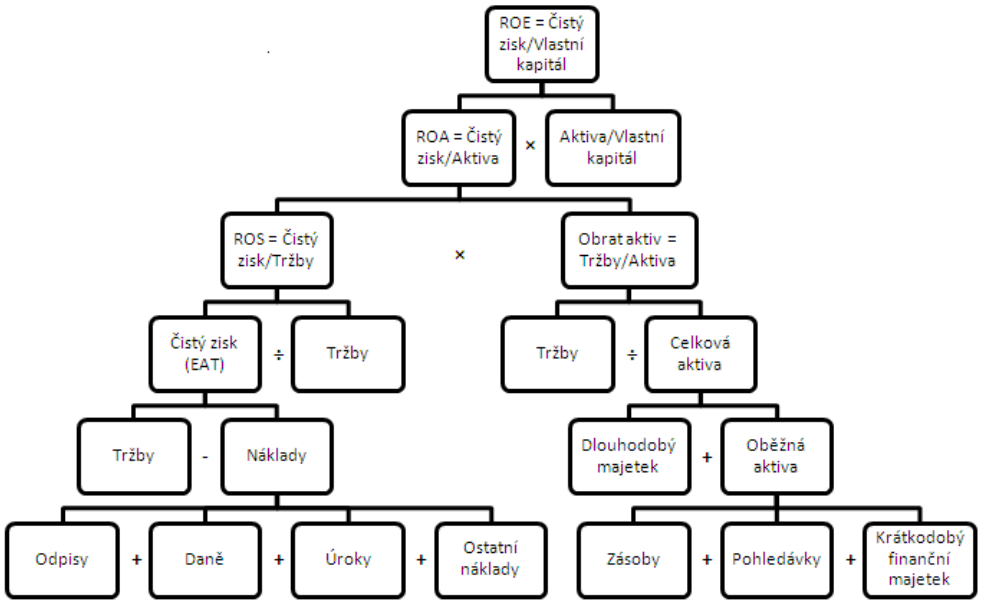

Diagram č. 3: Du Pontův diagram
Zdroj: [20]

Diagram zobrazuje jak je rentabilita vlastního kapitálu určena rentabilitou tržeb, obratem aktiv a poměrem celkových aktiv k vlastnímu kapitálu. [8, s. 133]

Levá strana diagramu odvozuje marži čistého zisku a pravá strana odpovídá ukazateli pákového efektu. Z tohoto ukazatele tedy vyplývá, že růst cizího kapitálu může za určité situace zvyšovat rentabilitu vlastního kapitálu. Pozitivní vliv zadluženosti se projeví pouze tehdy, bude-li mít firma takový zisk, aby vyrovnala vyšší nákladové úroky. [8, s. 133]

3.2 Bankrotní modely

Hlavní úlohou bankrotních modelů je předpověď, zda není podnik v dohledné budoucnosti ohrožen bankrotem. Vychází přitom z předpokladu, že firmy ohrožené bankrotem vykazují určité společné znaky, jako např. problémy s běžnou likviditou, výší čistého pracovního kapitálu, zápornou rentabilitou.
Mezi nejznámější bankrotní modely řadíme:

- Altmanův model
- Taflerův model
- Index IN [21]

3.2.1 Altmanův model

Původním záměrem Altmanova modelu bylo zjistit, jak by bylo možné odlišit velmi jednoduše firmu bankrotující od těch, u nichž je pravděpodobnost bankrotu minimální.

Výpočet tohoto modelu je stanoven, jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, z níž největší váhu má rentabilita celkového kapitálu. [1, s. 73]

Altmanův model pro společnosti, které patří do skupiny podniků veřejně obchodovatelných na burze, je možné vyjádřit rovnicí:

$$\mathbf{Z = 1{,}2\ X1 + 1{,}4\ X2 + 3{,}3\ X3 + 0{,}6\ X4 + 1\ X5}$$

kde X1 podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům

X2 rentabilita čistých aktiv

X3 EBIT / aktiva celkem

X4 tržní hodnota ZJ / celkové závazky nebo průměrný kurz akcií / nominální hodnota cizích zdrojů

X5 tržby / aktiva celkem

Interpretace výsledku:

- **Hodnoty vyšší než 2,99** firma, jejíž situace je uspokojivá
- **Hodnoty od 2,98 – 1,81** tzv. šedá zóna (firmu nelze označit za úspěšnou, ale za firmu s problémy také ne)
- **Hodnota pod 1,81** firma má výrazné finanční problémy, hrozí jí bankrot

Pokud společnost není veřejně obchodovatelná na burze, má Altmanův index tvar následující:

Z = 0,717 X1 + 0,847 X2 + 3,107 X3 + 0,420 X4 + 0,998 X5

Interpretace výsledků:

- **Hodnota menší než 1,2** firma je na hranici bankrotu
- **Hodnota od 1,2 – 2,9** šedá zóna
- **Hodnota nad 2,9** situace je uspokojivá [1, s. 73 - 74]

3.2.2 Model „IN“ Index důvěryhodnosti (IN 95)

Model nese název podle manželů Neumaierových, kteří ho v roce 1995 zpracovali tak, aby vyhovoval českým podmínkám. Index IN se vyjadřuje rovnicí, v které jsou uvedeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému ukazateli je přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot každého ukazatele v odvětví. [8, s. 135]

Vzorec modelu IN:

IN95 = 0,22 * X1 * 0,11 * X2 + 8,33 * X3 + 0,10 * X4 - 16,8 * X5

kde: X1 = celková aktiva / cizí zdroje,

X2 = EBIT / celková aktiva,

X3 = EBIT / celková aktiva + výnosy/celková aktiva,

X4 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry,

X5 = závazky po splatnosti / výnosy.

Interpretace výsledku**:**

- **Hodnota menší než 1** podnik spěje k bankrotu
- **Hodnota od 1 do 2** pásmo šedé zóny
- **Hodnota nad 2** podnik tvoří hodnotu [4, s. 197]

3.2.3 Tafflerův model

Jeden z dalších modelů, sledujících riziko bankrotu firem, který byl vytvořen pro analýzu britských společností a je určitou variantou Altmanova modelu.

Původně Taffler vycházel z analýzy více než 80 poměrových ukazatelů, z nichž zůstaly nakonec pouze 4 ukazatele. Vypočtené hodnoty ukazatelů jsou interpretovány podle jeho základní modifikované podoby. [4, s. 198]

Tvar Tafflerovy rovnice:

$$\mathbf{T = 0{,}53\ R_1 + 0{,}13\ R_2 + 0{,}18\ R_3 + 0{,}16\ R_4}$$

Kde: R_1 = zisk před zdaněním / krátkodobé závazky

R_2 = oběžná aktiva / cizí kapitál

R_3 = krátkodobé závazky / celková aktiva

R_4 = tržby celkem / celková aktiva

Interpretace výsledku**:**

- **Hodnota menší než 0,2** podnik spěje k bankrotu
- **Hodnota nad 0,3** podnik s malou pravděpodobností bankrotu [3, s. 113]

3.3 Bonitní modely

Pomocí bodového ohodnocení se snaží stanovit bonitu hodnoceného podniku. Zjišťují úroveň bonity klientů a podle toho se banky rozhodují, kolik půjčí a za kolik. Úroveň bonity dlužníka je očekávaná míra schopnosti splácet své dluhy věřitelům. [4, s. 199]

- **Kralicekův quicktest**

Byl sestaven v roce 1990 P. Kralicekem a patří k nejznámějším modelům. Jeho složení je soustava čtyř rovnic, na základě nichž se hodnotí situace v podniku.

Hodnocení finanční situace podniku = (R1 + R2 + R3 + R4) / 4

Kde: R1 = vlastní kapitál / celková aktiva
R2 = (cizí zdroje – krátkodobý finanční majetek) / nezdaněný cash-flow
R3 = EBIT / celková aktiva
R4 = nezdaněný cash-flow / provozní výnosy [8, s. 136]

Výsledkům hodnot se přiřadí body podle následující tabulky:

Ukazatel	**Počet bodů**				
	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	0,0 a méně	0,0 - 0,1	0,1 - 0,2	0,2 - 0,3	0,3 a více
R2	30 a více	12 - 30	5 -12	3 - 5	3 a méně
R3	0,0 a méně	0,0 - 0,08	0,08 - 0,12	0,12 - 0,15	0,15 a více
R4	0,0 a méně	0,0 - 0,05	0,05 - 0,08	0,08 - 0,1	0,1 a více

Tabulka č. 3: Bodování hodnot jednotlivých ukazatelů Kralicekova Quicktestu
Zdroj: [8, s. 137]

Hodnocení 3 a více bodů: velmi dobrý podnik
Hodnocení 1 – 3 body: šedá zóna
Hodnocení 1 bod a méně: špatný podnik [4, s. 300]

4 Charakteristika podniku T-Machinery a. s.

Firma T-Machinery a. s. byla založena v roce 2003, jako společnost vyrábějící dobývací techniku. Navázala na tradici výroby v tomto odvětví, která na jihu Moravy existuje už více než 75 let. Ve třicátých letech minulého století byla na tomto místě zahájena na dole Tomáš mechanizovaná těžba lignitu pro energetické potřeby koncernu firmy „BAŤA“.[16]

Obrázek č.1: Logo společnosti T-Machinery a. s.
Zdroj: [16]

Firma své výrobky především exportuje. Největší podíl její výroby směřuje na ruský a ukrajinský trh, ale výrobky také prodává do Vietnamu, Ukrajiny, Polska, Slovinska, Srbska, Rusko. Spolupracuje i s firmami v Německu, pro které dodává část technologií. Na první místo řadí firma T-Machinery a. s. především spokojenost zákazníka, to je záruka fungování společnosti i do budoucna. Nejdůležitější je promítnout veškeré požadavky odběratele do technického návrhu, který mu zabezpečí splnění konečných potřeb, což ve firmě v prvotní fázi připravují zaměstnanci obchodního oddělení, kteří jsou jak oborníky na prodej, tak i specialisty na produkci společnosti. Jejich cílem je získat dostatek informací nutných pro celkový konstrukční návrh.[16]

Firma využívá při technických návrzích vlastního KNOW-HOW založeného na dlouholetých zkušenostech zaměstnanců technického vývoje. V zájmu udržení si přední pozice na trhu je realizována řada inovačních změn, které neustále zvyšují úroveň výrobků. Konstrukční oddělení podniku používá nejmodernější software a hardware. Jde především o 3D strojní modulační program, který umožňuje zpracování výkresové dokumentace, modelů, animačních i výpočetních úkonů. Velká část výrobního procesu je věnována sváření, a to jak z hlediska zpracovávaného materiálu, tak i z hlediska kvality svárových spojů, které splňují ta nejpřísnější kritéria. [16]

Důležitým krokem, z hlediska výroby, je celková montáž výrobků. Zde dochází ke skloubení všech potřebných součástí, materiálů a lidského umu do jednoho celku. Nepostradatelnou roli tak hrají dlouholeté zkušenosti zaměstnanců v tomto provozu. Na závěr je celý výrobek podroben ověřovacím zkouškám. [16]

Výsledkem dokončeného výrobního procesu jsou špičkové výrobky, které splňují veškeré požadavky kladené na produkci v tomto odvětví. Stroje a zařízení jsou opatřeny potřebnou dokumentací nutnou k jejich provozování, včetně zkušebních certifikátů.
Firma T-Machinery a. s. se neustále snaží vyvíjet nové stroje, splňující celosvětová kritéria, pro co největší zefektivnění důlních činností, s co nejmenším podílem fyzické práce, a tím snížení negativního vlivu lidského faktoru na provoz. [16]

4.1 Historie společnosti

„Společnost T Machinery a. s. navázala na dlouholetou tradici výroby dobývací techniky. S tou se na jihu Moravy začalo už na přelomu 20. a 30. let minulého století. Společnost sídlí v Ratíškovicích v areálu bývalého lignitového dolu Tomáš, který v roce 1933 otevřel průmyslník Tomáš Baťa, aby vyřešil energetické potřeby svých firem. Důl měl stoprocentní mechanizaci a na tehdejší dobu se jednalo o technický unikát. Vytěžené uhlí se dopravovalo vlečkou do nedalekých Sudoměřic a odtud plavebním kanálem o délce 52 km, vybudovaným pro tento účel v letech 1935–1938, do spaloven tepelných elektráren. V roce 1945 byl důl znárodněn a o sedm let později zde došlo k ukončení těžby. Z povrchového zařízení vznikl závod 07 Pomocné provozy národního podniku Jihomoravské lignitové doly. Po roce 1989, v době zavírání lignitových dolů, se tento závod osamostatnil a začal hledat nová odbytiště v České republice i v zahraničí. Pod názvem T Machinery a. s. existuje od roku 2003.“ [22]

4.2 Důl Tomáš

V roce 1932 odkoupila firma Baťa důlní a horní míry a začala vyjednávat se zemědělci o výkupu pozemků. Majitelé nechtěli zpočátku svá pole prodat, ale jakmile jim bylo slíbeno, že právě oni a jejich synové dostanou přednostně na dole práci, k prodeji svolili. Cena, která jim byla nabídnuta za 1 m², činila 2.50 Kč. Po žních roku 1933 začaly vyměřovací a stavební práce. Na jaře tohoto roku vyrostla těžní budova o délce 60 m, šířce 40m a výšce 32m. Pro provoz dolu byly důležité strojovny, kotelna, třídičky, sušárny a dílny. [12, s. 116]

Před tím, než výstavba dolu začala, se musel provést důkladný geologický průzkum, při kterém bylo zjištěno, že uhlí je uloženo v hloubce 35 – 45 m, uhelné pole je rozlehlé kolem 3 km² a obsahuje asi 10 milionů tun lignitu. [12, s. 117]

„ Nejprve byly hloubeny těžní a větrací šachty, současně začala firma stavět čtyři rodinné domky Baťova typu a správní budovu, která se stala dominantou celé obce, viditelnou ze všech stran. Budoucí důl byl nazván na počest zesnulého šéfa firmy Tomáše Bati, důl "Tomáš".“ [17]

Uhlí bylo dolováno řetězovými razícími kombajny a dopravováno do zásobníku pod těžní jámou, pomocí běžících gumových pásů. Moderní technologie, které byly k dolování používány, umožňovaly denní těžbu 600 – 1000 tun, což bylo velké množství, proto byl důl Tomáš, v té době z technického hlediska, považován za nejmodernější.

V knize Ratíškovice minulost a přítomnost obce pí. Macková – Frolcová uvádí: „*Firmě Baťa patřilo v jihomoravském revíru 6 dolů: v Ratíškovicích to byl kromě dolu Tomáš také Theodor, v Miloticích Žofie, v Šardicích Julius, v Dubňanech Alberti a od roku 1940 Hugo*.“ [12, s. 117] V roce 1945 byl firmě Baťa důl Tomáš znárodňovacím dekretem č. 100 odebrán a převeden na národní podnik. Těžba skončila roku 1952. [17]

4.3 Organizační struktura firmy

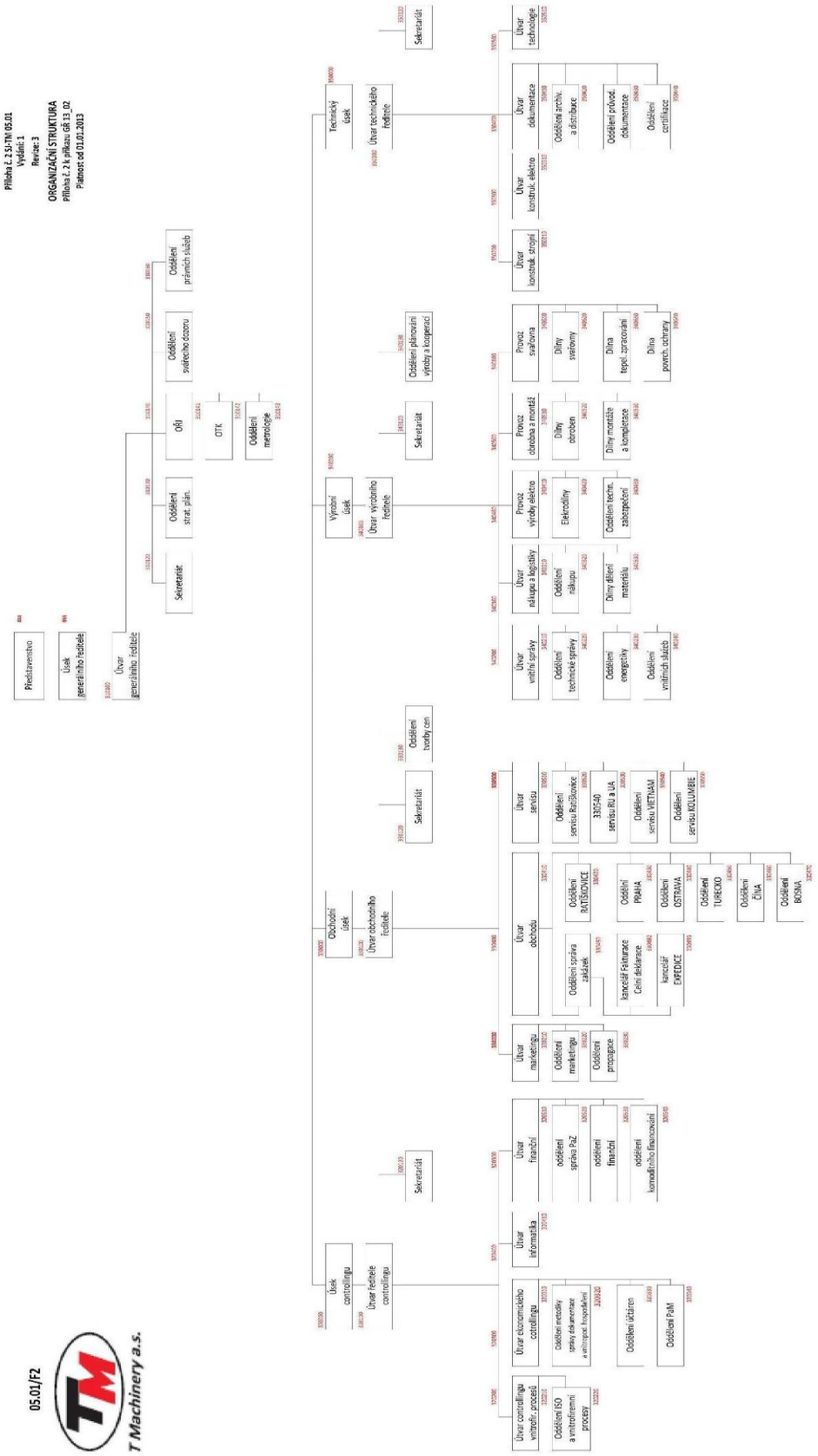

Diagram č. 4: Organizační struktura firmy T-Machinery a. s.
Zdroj: [17]

5 Časové řady finančních ukazatelů, vysvětlení a objasnění jejich vývoje

Tato kapitola se zabývá vývojem časových řad finančních ukazatelů firmy T-Machinery a. s. od roku 2004 do roku 2012 u některých ukazatelů i roku 2013.

Dojde k analyzování dat prostřednictvím horizontální analýzy, pomocí poměrových ukazatelů a soustavy ukazatelů.

5.1 Horizontální analýza

V této kapitole dojde prostřednictvím časových řad k zhodnocení ekonomických ukazatelů firmy T-Machinery a. s. za posledních 9 let.

Horizontální analýza slouží k porovnávání změn v rozvaze a výkazu zisku a ztráty v čase. Vždy se srovnávají jednotlivé řádky výkazů a jsou sledovány absolutní rozdíly, které jsou vyjádřeny buď přírůstkem, nebo úbytkem jednotek oproti předchozímu období. Dále je porovnána procentní změna dané položky.

Kapitola je rozdělena do čtyř částí, v nichž je provedena horizontální analýza aktiv, horizontální analýza pasiv a horizontální analýza výkazu zisku a ztráty. Všechny tyto provedené analýzy jsou vyjádřeny v tabulkách.

5.1.1 Horizontální analýza aktiv a pasiv

Horizontální analýza aktiv a pasiv je zaměřena u aktiv na vývoj celkových, stálých, oběžných a ostatních aktiv v letech 2005 – 2012 a u pasiv na pasiva celkem, vlastní kapitál a cizí zdroje. V příloze č. 1 a 2 lze nalézt podklady ke zpracování horizontální analýzy aktiv a pasiv. Vývoj aktiv a pasiv firmy, jak v porovnání absolutních, tak procentních změn je zobrazen v tabulkách č. 1 a 2.

Položka	Horizontální analýza aktiv v %							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	149,93	182,98	-27,76	23,17	11,36	-22,78	66,65	-25,02
Stálá aktiva	695,58	524,84	26,28	4,16	-11,27	-6,76	6,93	11,29
Oběžná aktiva	21,38	392,01	-39,20	24,69	18,58	-28,11	95,66	-31,09
Ostatní aktiva	286,67	389,83	-2,43	368,33	23,49	-8,96	-20,51	-46,09

Tabulka č 4. : Horizontální analýza aktiv změna v %
Zdroj: [22-28] zpracování vlastní

V tabulce č. 4 je provedena horizontální analýza, která porovnává jednotlivé položky aktiv. Každý zobrazený údaj představuje srovnání hodnoty v aktuálním roce s hodnotou roku předešlého, srovnání je znázorněno v procentech. Aktiva celkem vykazovala nárust oproti roku předešlému, v letech 2005, 2006, 2008 a 2011, ve zbylých letech měla tendenci klesat. Pro lepší přehlednost a vyjádření je horizontální analýza aktiv zobrazena v grafu č. 1.

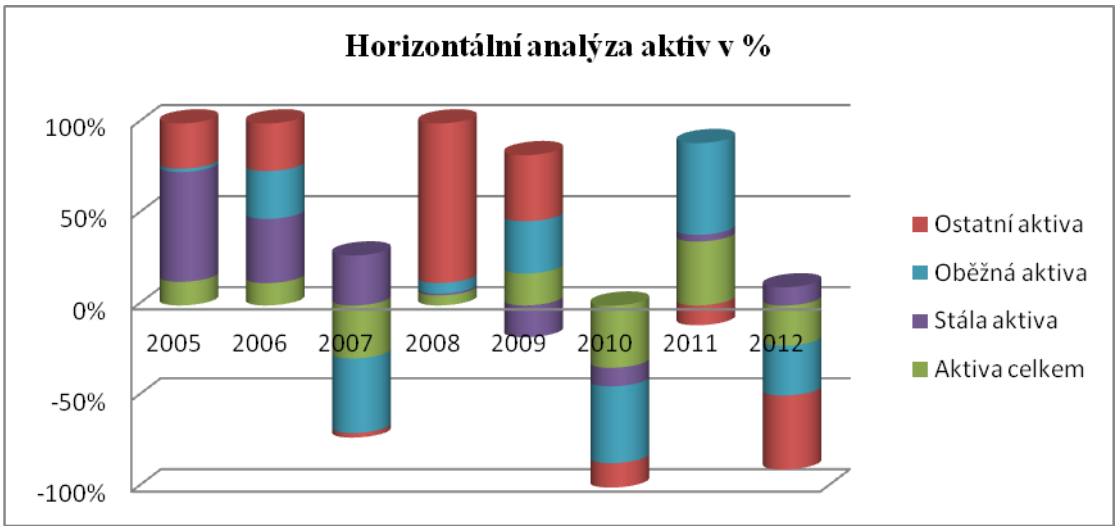

Graf č.1: Horizontální analýza aktiv změna v %
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Položka	Horizontální analýza pasiv							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	149,93	182,98	-27,76	23,17	11,36	-22,78	66,65	-25,02
Vlastní kapitál	3609,00	-59,07	174,63	24,96	9,74	5,00	35,38	35,62
Cizí zdroje	36,95	396,93	-42,55	22,55	11,83	-32,31	83,56	-49,23

Tabulka č. 5: Horizontální analýza pasiv změna v %
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Horizontální analýza pasiv znázorněna v grafu č. 2 a v tabulce č. 5, porovnává nejpodstatnější položky pasiv, stejně jako při horizontální analýze pasiv, jsou položky srovnávány za aktuální a předešlý rok. V roce 2005 vzrostl vlastní kapitál vložený do firmy o 100% a v roce 2006 došlo k jeho výraznému poklesu. V ostatních letech střídavě klesal a stoupal, ale už nikdy nedosáhl takových hodnot jako při porovnání let 2004 a 2005. Nejvyšší nárůst cizích zdrojů ve firmě byl mezi lety 2005 a 2006, kdy dosahoval 90 %, naopak v dalším roce došlo k útlumu využívání cizích zdrojů.

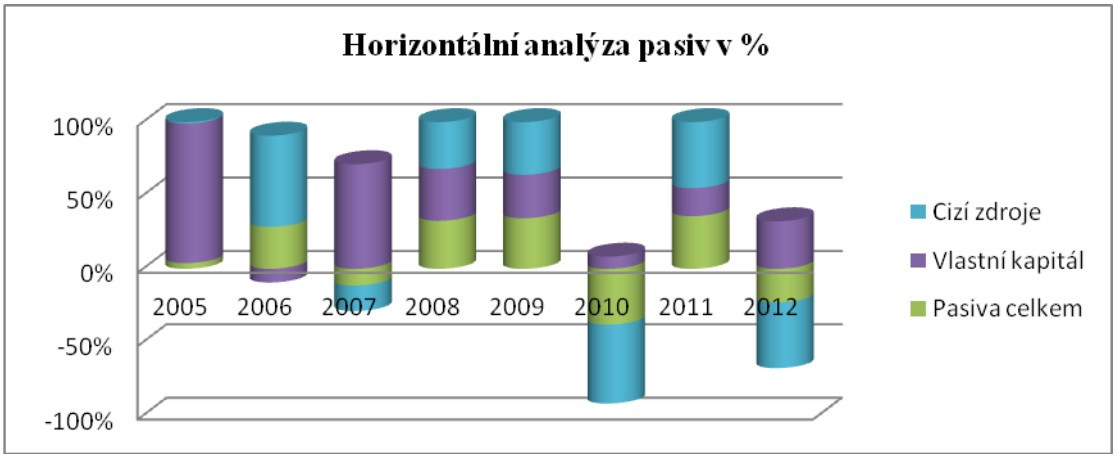

Graf č. 2: Horizontální analýza pasiv změna v %
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

5.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza pasiv je zaměřena na vývoj celkových pasiv, vlastního kapitálu a cizích zdrojů v letech 2005 – 2012. V příloze č. 5 lze nalézt vývoj absolutních a relativních změn aktiv v jednotlivých letech zpracovaných do tabulky. Vývoj aktiv firmy je zobrazen v grafu č. 3 a 4.

Položky	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty změna v %							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	0,0	0,0	0,0	-33,2	28,5	-20,3	79,6	20,5
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	125,7	0,9	168,3	-25,9	-38,6	74,3	30,4	25,3
Tržby z prodeje materiálu	3,1	5,7	0,9	-45,3	296,9	-9,4	-11,4	-15,2

Tabulka č. 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty změna v %
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Největší nárůst vykazuje položka tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, a to v roce 2005 a v roce 2007, na této položce došlo v roce 2008 oproti roku předešlému k poklesu.

Tržby za prodej zboží byly v letech 2005 – 2007 nulové, v roce 2008 došly dokonce do minusových hodnot a v roce 2009 k nárůstu.

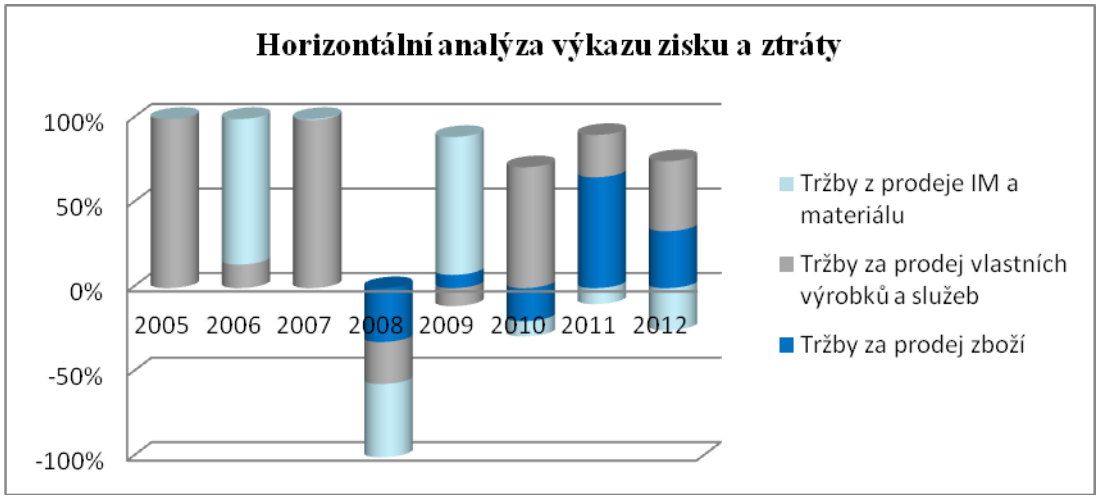

Graf č. 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty změna v %
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

5.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza se vyjadřuje procentuálním podílem jednotlivých položek rozvahy, ku stanovenému základu tvořícímu 100 %. Zvolený základ většinou bývá celková výše aktiv a pasiv.

5.2.1 Vertikální analýza aktiv

Položka	Vertikální analýza aktiv								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Dlouhodobý majetek	2,4	7,7	16,9	29,6	25,0	19,9	24,1	15,4	22,9
Dlouhodobý hmotný majetek	2,2	7,6	16,4	28,9	23,4	19,0	23,5	15,4	22,6
Oběžná aktiva	97,2	47,2	82,1	69,1	69,9	74,5	69,3	81,4	74,8
Zásoby	43,7	21,3	56,3	46,3	36,9	48,6	25,5	39,4	37,5
Krátkodobé pohledávky	53,2	20,8	25,4	18,8	29,7	16,9	39,6	39,7	31,0
Finanční majetek	0,4	5,0	0,4	3,3	2,7	8,5	3,5	1,9	6,3

Tabulka č. 7: Vertikální analýza aktiv
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Ve všech letech je největší podíl z celkových aktiv tvořen oběžnými aktivy, a to především zásobami a krátkodobými pohledávkami, ve všech letech se pohybují kolem 50 %.

Nejmenší podíl na celkových aktivech tvoří dlouhodobý majetek v letech 2004 – 2005 se pohybuje pouze okolo 10 %.

5.2.2 Vertikální analýza pasiv

Položka	Vertikální analýza pasiv								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vlastní kapitál	3,2	47,0	6,8	25,8	26,2	25,8	35,1	28,5	51,6
Základní kapitál	3,7	46,0	0,5	8,9	16,9	19,5	25,2	15,1	20,2
Rezervní fondy (rezervní a ostatní)	0,0	0,0	0,3	0,5	3,9	4,0	5,1	3,1	4,1
Výsledek hospodaření běžného období	0,8	1,1	5,9	16,5	5,3	2,4	1,8	7,5	13,6
Cizí zdroje	96,8	53,0	93,2	74,1	73,7	74,0	64,9	71,5	48,4
Rezervy	0,0	0,0	0,0	11,3	9,8	5,7	11,5	8,2	4,7
Dlouhodobé závazky	0,0	0,2	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
Krátkodobé závazky	96,8	52,9	93,0	62,4	55,5	43,4	53,1	59,5	36,1
Bankovní úvěry a výpomoci	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	24,6	0,0	3,4	0,0
Krátkodobé finanční výpomoci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

Tabulka č. 8: Vertikální analýza pasiv
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Největší procentuelní podíl z celkových pasiv představují cizí zdroje a to ve všech letech. Z cizích zdrojů, jsou to hlavně krátkodobé závazky, jejichž hodnota se pohybuje až okolo 90 %, ve většině letech je to však okolo 50% podílu. V roce 2005 se na 100% pasiv, podílely také položky vlastního kapitálu a základního kapitálu, dosahovaly hodnot k 50 %.

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele se počítají vydělením jedné položky (skupiny položek) jinou položkou (skupinou položek), která je uveden ve finančních výkazech firmy, jako jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Poměrové ukazatele pohotově sdělují informace z účetních výkazů. Pomocí poměrových ukazatelů může podnik zjistit, na jaké finanční úrovni se nachází. Mezi poměrové ukazatele patří např. ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti.

5.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele měří schopnost podniku vytvářet nové zdroje a dosahování zisku prostřednictvím investovaného kapitálu. Slouží k vyjádření míry zisku, jež slouží v tržní ekonomice jako hlavní kritérium pro rozdělení kapitálu.

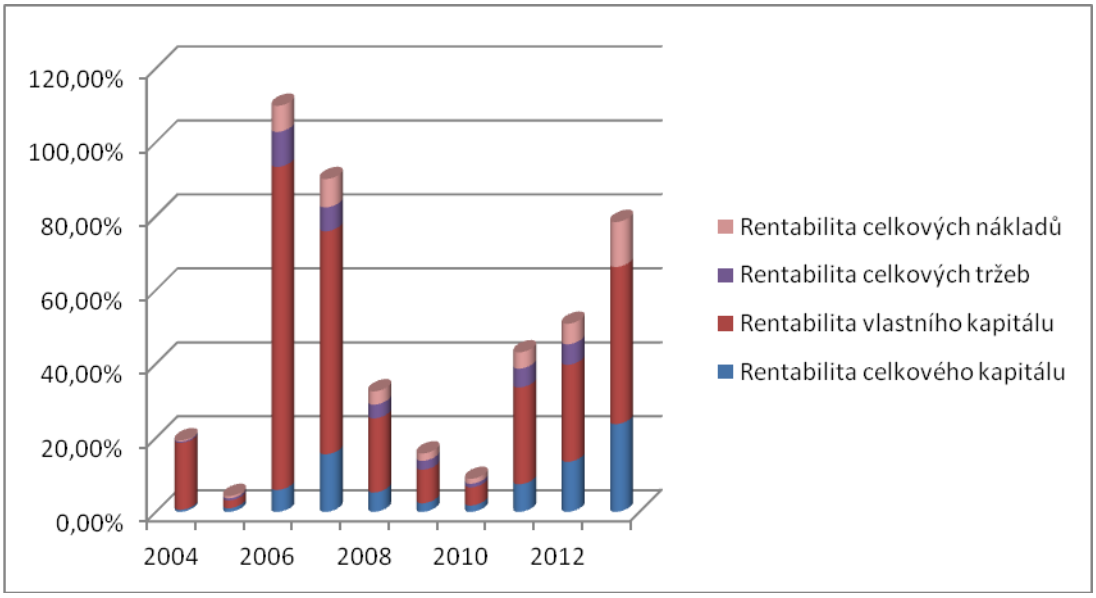

Graf č. 4: Ukazatele rentability
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Ukazatel celkového vloženého kapitálu (ROA) vyjadřuje celkovou efektivnost firmy, resp. její produkční sílu. Znázorňuje výnosnost celkových vložených prostředků. V letech 2004, 2005 a 2010 byla výnosnost velmi nízká, využívání vloženého kapitálu, bylo tedy velmi neefektivní. Podnik vložený kapitál nevyužíval tak, aby ho byl schopen zhodnotit, jeho produkční síla byla minimální. V letech 2006 - 2009 a 2011 - 2013 bylo zhodnocování celkového kapitálu na vyšší úrovni, podnik byl tedy efektivní a jeho produkční síla byla vyšší.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) znázorňuje efektivnost reprodukce vlastního vloženého kapitálu akcionáři. Dle vlastníků je vytvořený zisk posuzován, jako výdělek z investovaného kapitálu. Nejvyšší hodnota ukazatele byla v roce 2006, kdy dosahovala téměř 100 % využití vlastního kapitálu. Byl tedy vytvářen největší zisk z vlastního vloženého kapitálu akcionářů, ti z něho tedy měli nejvyšší výdělky Naopak minimálního zisku bylo dosahováno v letech 2005 a 2010, kdy se hodnota ukazatele přiblížila pouze k 10 % využití. V ostatních letech se pohybovala od 20 % do 80 % využití.

Ukazatel rentability tržeb (ROS) zjišťuje jaký zisk má firma z každé 1 koruny tržeb. Největší zisk z tržeb dosahovala firma opět v roce 2010, kdy ukazatel dosahuje hodnot nad 100 %. Minimální zisk byl v roce 2005, kdy byly tržby velmi nízké, tím pádem byl i nízký zisk z nich.

Ukazatel rentability celkových nákladů (ROC) čím ukazatel vykazuje nižších hodnot, tím lepší má firma hospodářský výsledek, jelikož 1 korunu tržeb dokáže vytvořit s nižšími náklady. Ze čtyř provedených ukazatelů vykazuje tento ukazatel, dle grafu č. 4, nejvyšších hodnot, což znamená, že akcionáři mají sice velké zisky ze svého vloženého kapitálu, ale firmu stojí velké náklady vytvořit tržby.

5.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity stručně a jasně vyjadřují jak efektivně firma nakládá se svými finančními prostředky, nebo jak je schopna plnit termíny a dodržovat splácení svých závazků a naopak zinkasovat peníze od odběratelů.

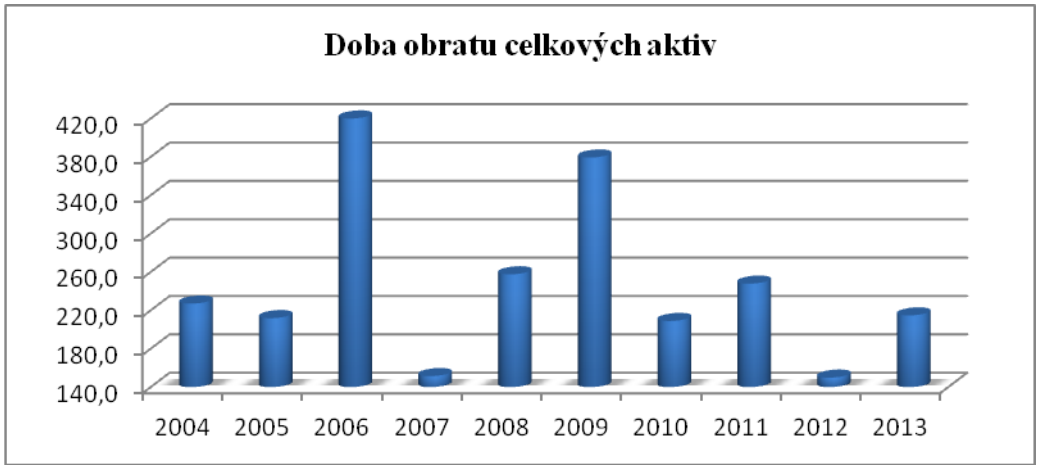

Graf č. 5: Doba obratu celkových aktiv
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Standardní hodnoty doby obratu celkových aktiv jsou 1,6 – 2,9, těchto hodnot podnik dosahoval ve všech letech, kromě roků 2006 a 2009, kdy neefektivně hospodařil se svými aktivy a minimálně je přeměňoval na tržby.

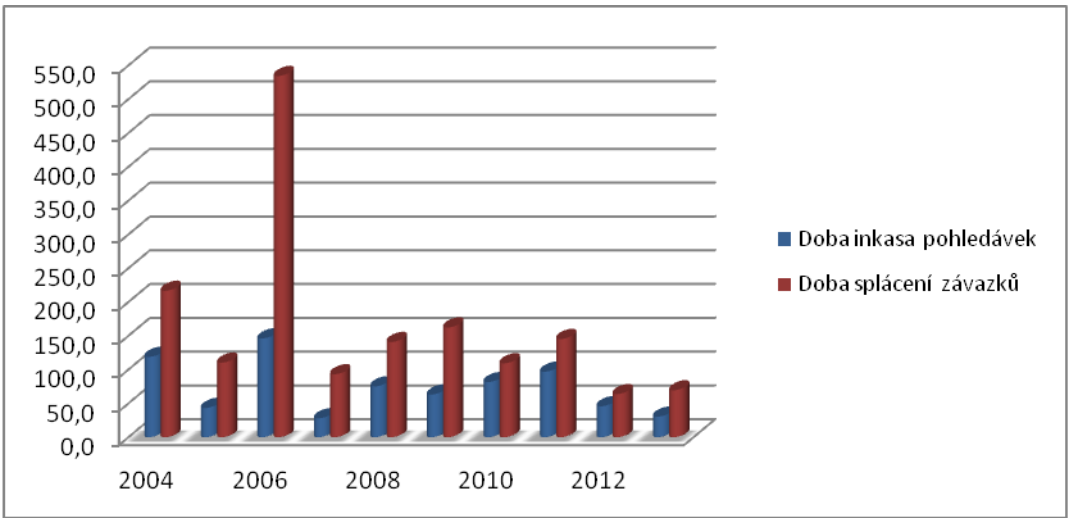

Graf č. 6: Ukazatele aktivity
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Porovnání doby inkasa pohledávek a doby splácení závazků znázorňuje, že firma ve všech letech dříve vyinkasovala své pohledávky, než splatila své závazky, což je pro firmu správné. V roce 2006 vykazuje ukazatel doby splácení závazku velmi vysokou hodnotu, což není pro věřitele firmy dobrý faktor, nejrychleji naopak splácela firma své závazky v roce 2007.

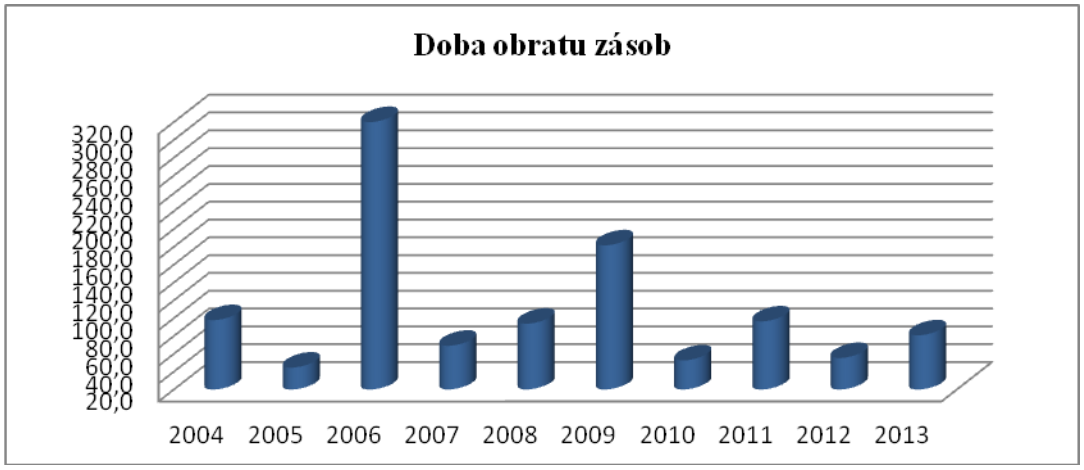

Graf č. 7: Doba obratu zásob
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Ukazatel doby obratu zásob zobrazuje počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku, do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Z hlediska řízení cash flow je lepší, čím nižší ukazatel je, tím méně zdrojů k financování zásob firma potřebuje. Nejkratší doba obratu zásob byla v roce 2005 a v roce 2010, znamená to tedy, že firma potřebovala minimum finančních zdrojů na zafinancování zásob, naopak v roce 2006 byla hodnota ukazatele nejvyšší, firma musela vynaložit velké množství financí.

5.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti měří jak moc podnik využívá ke svému financování cizí zdroje, a zda je schopen platit své závazky. Tyto ukazatele jsou ovlivněny čtyřmi základními faktory, a to rizikem, daněmi, typem aktiv a stupněm finanční volnosti podniku.

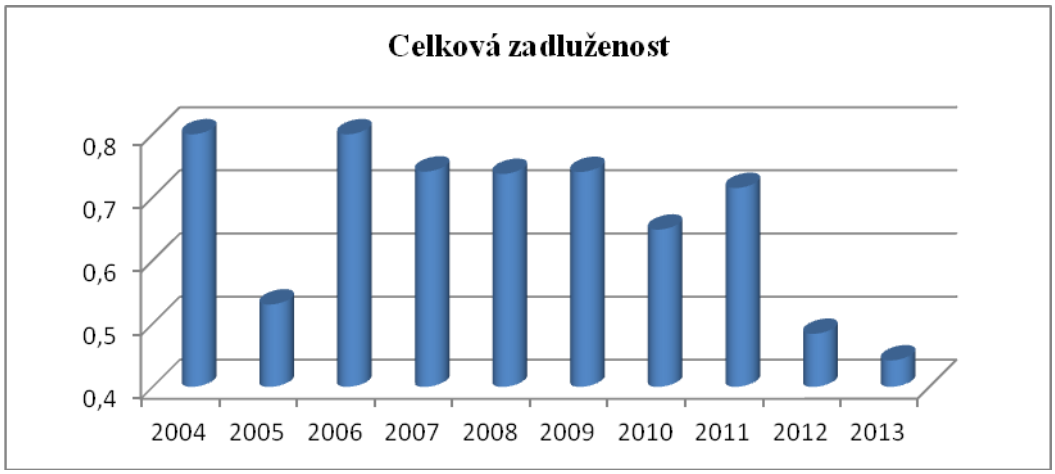

Graf č. 8: Celková zadluženost
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Čím vyšší hodnoty ukazatel zadluženosti vykazuje, tím vyšší dluh firmy je. Firma po většinu let vykazovala hodnoty nad optimální stanovenou hranici, která činí 0,5, nejvyšší hodnoty ukazatele byly v letech 2004 a 2006. V těchto letech měla firma největší dluhy, nebylo to dobrým znamením pro věřitele. Nejnižších hodnot vykazovala firma v letech 2005 a 2013.

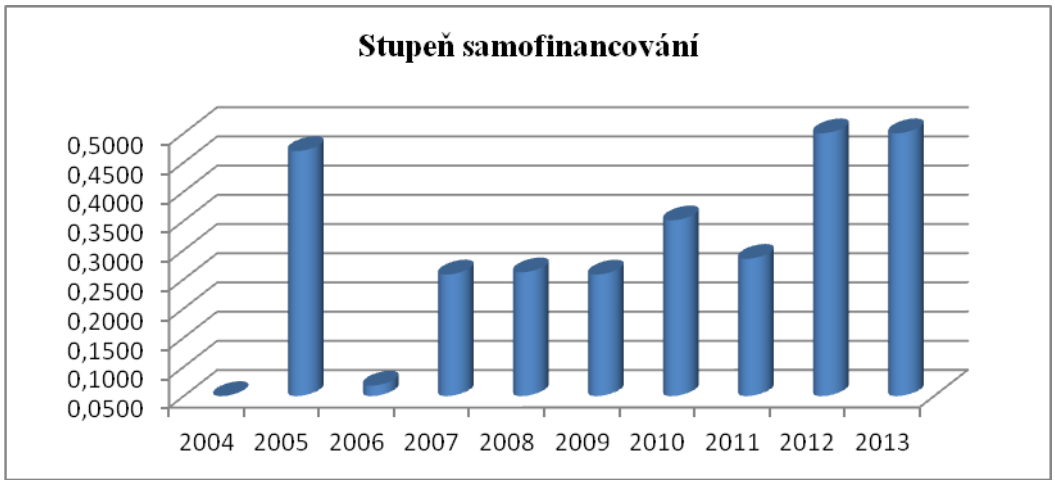

Graf č. 9: Stupeň samofinancování
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Ukazatel stupně samofinancování zobrazuje jak akcionáři svými penězi financují aktiva firmy. Nejvíce byla aktiva firmy financována z peněz akcionářů v letech 2005 a 2012, naopak v letech 2004 a 2006 vložili akcionáři do firmy minimum svých peněžních prostředků. Období od roku 2007 do roku 2011 bylo, dle hodnot znázorněných v grafu, převážně na stejné úrovni.

Graf č. 10: Ukazatel úrokového krytí
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Ukazatel úrokového krytí informuje o tom, kolikrát celkový efekt reprodukce přesahuje úrokové platby. Optimální hodnota ukazatele je kolem 8. Podnik ani v jednom roce nedosahuje této hodnoty, naopak v roce 2011 jde ukazatel dokonce do mínusu. Tak nízké hodnoty jsou pro podnik varováním, jelikož se projevuje stagnace a pokles tržeb a zisku. Podnik by neměl mít větší podíl závazků, z nichž je nutné platit úrok.

5.3.4 Ukazatele likvidity

Poměrové ukazatele likvidity poměřují likviditu jako poměr oběžných aktiv a krátkodobých závazků splatných v blízké budoucnosti. Ukazatele likvidity znázorňují, zda je podnik schopen splácet své závazky.

Ukazatel	Rok								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	0,451	0,403	0,605	0,741	0,666	1,119	0,480	0,663	0,865
Pohotová likvidita	0,553	0,490	0,278	0,366	0,595	0,597	0,825	0,706	0,863
Okamžitá likvidita	0,151	0,654	0,023	0,113	0,109	0,424	0,145	0,121	0,275

Tabulka č. 9: Hodnoty ukazatelů likvidity
Zdroj: [22-28] zpracování vlastní

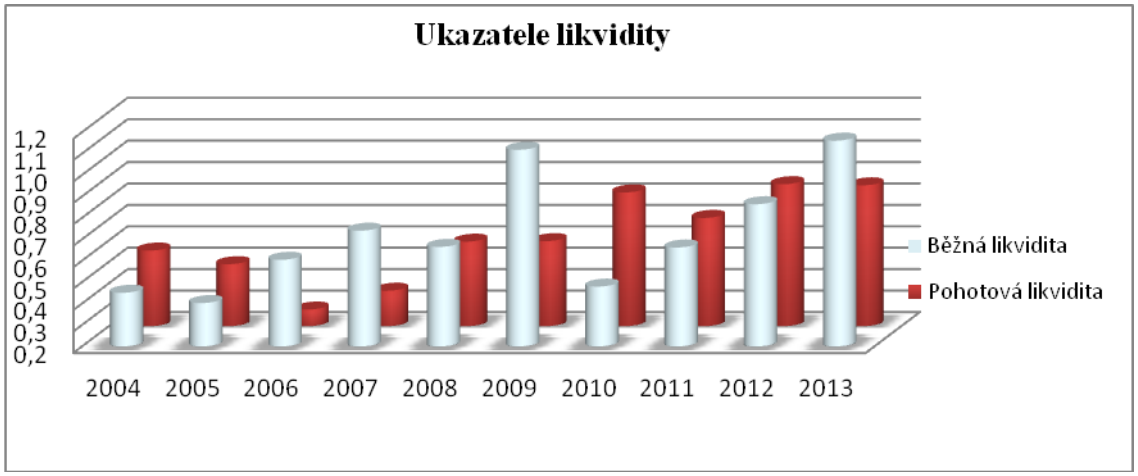

Graf č. 11: Ukazatele likvidity
Zdroj: [22-28] zpracování vlastní

Optimální hodnoty **běžné likvidity** podnik nedosahuje ani v jednom roce, jelikož doporučená hodnota je stanova jako 1,5 - 2,5. Pouze v roce 2009 dosahuje hodnoty 1,1, která je nejblíže optimální hodnotě. Tato hodnota znamená, že 1 Kč krátkodobých závazků je kryta 1,1 Kč oběžného majetku. Tyto hodnoty informují o tom, zda se podnik nedostává do situace, kdy by musel prodat všechna svá aktiva, aby uspokojil své krátkodobé věřitele. Stanovené hodnoty pro **pohotovou likviditu** jsou v rozmezí 1 – 1,5, v žádném roce nedosahuje podnik těchto hodnot, ve všech letech jsou hodnoty pod stanovenou hranici. U pohotové likvidity jsou hodnoty menší než u běžné, jelikož jsou sníženy o zásoby, z toho vyplývá, že splácení závazků je jistější než u běžné likvidity, poněvadž zásoby jsou méně likvidní než ostatní složky oběžných aktiv, nemusí se tedy rychle měnit na peníze.

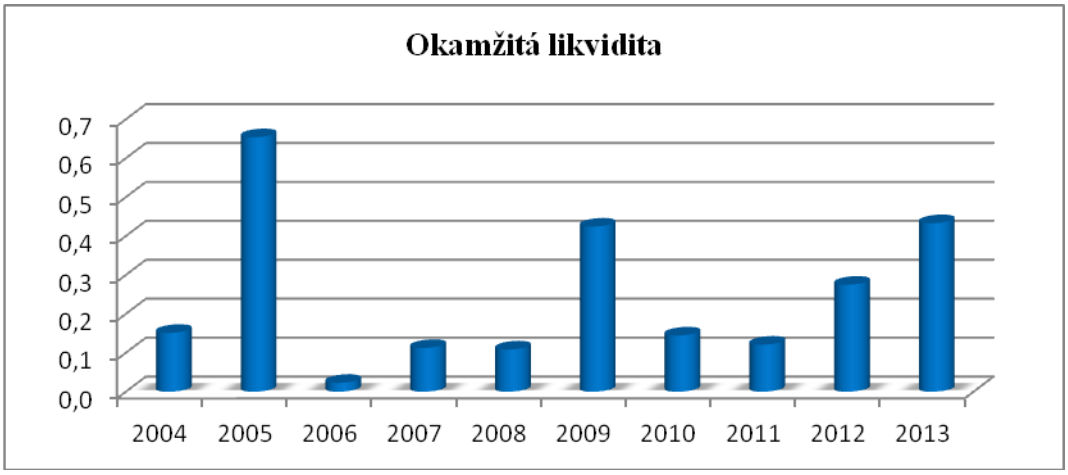

Graf č. 12: Okamžitá likvidita
Zdroj: [22-28] zpracování vlastní

Ukazatel okamžité likvidity je nejpřísnějším hodnotitelem volných finančních prostředků. Optimální hodnota okamžité likvidity je v rozmezí 0,2 – 0,5, tento ukazatel vyjadřuje, jak je podnik schopen hradit své závazky pouze peněžními prostředky. Optimálních hodnot dosahoval podnik pouze v letech 2005, 2009 a 2013. V ostatních letech vykazoval značně hodnoty pod optimální hranici, v roce 2006 dokonce minimálních hodnot, podnik tedy měl minimum peněžních prostředků na krytí svých závazků.

5.4 Analýza soustav ukazatelů a analýza rozdílových ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů má za cíl jednoduše a souhrnně vyjádřit celkovou ekonomickou situaci, pomáhá zanalyzovat v jaké situaci se podnik nachází, jestli mu nehrozí např. bankrot.

Analýza rozdílových ukazatelů patří mezi metody, které jsou součástí rozdílových ukazatelů. Jejím cílem je zpracovat a vyjádřit finanční sílu firmy.

5.4.1 Analýza rozdílových ukazatelů

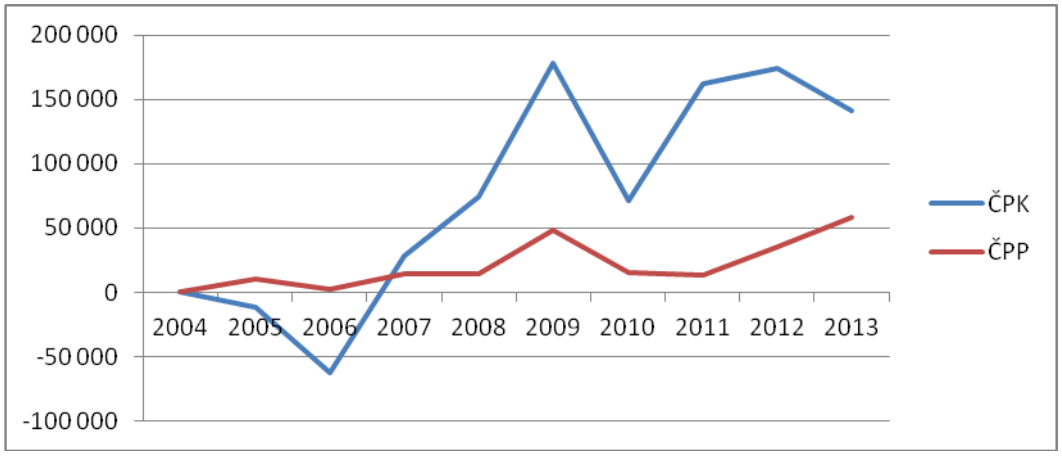

Graf č. 13: Rozdílové ukazatele
Zdroj: [23-29] zpracování vlastní

Ukazatel čistého pracovního kapitálu znázorňuje platební schopnost podniku. Čím větší hodnoty jsou, tím lepší je schopnost podniku splácet své závazky, tato situace byla v letech 2009, 2011, 2012. V letech 2004 - 2006 byly hodnoty ukazatele záporné, což znamená, že podnik byl na pokraji bankrotu, jelikož nebyl schopen hradit své závazky.

5.4.2 Altmanův model

Altmanův model je složen ze součtu hodnot pěti poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena příslušná váha. Na základě tohoto ukazatele může firma zjistit, jestli je prosperující, nebo naopak bankrotující.

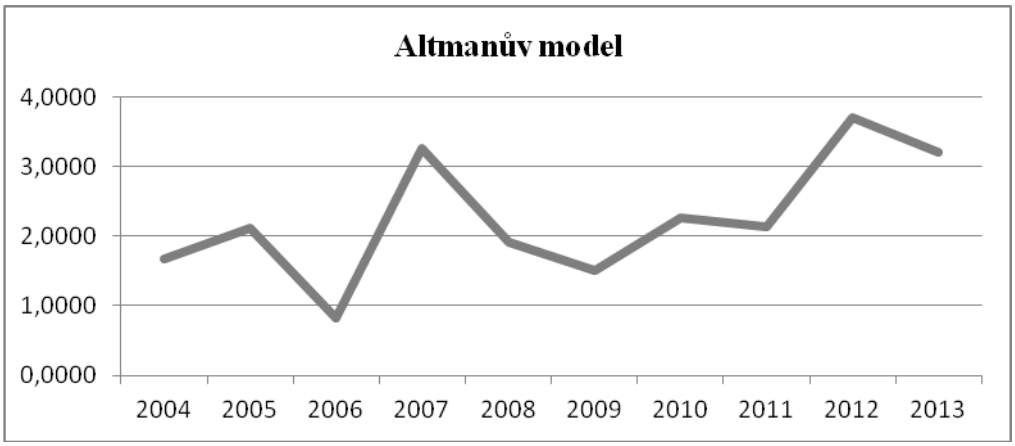

Graf č. 14: Altmanův model
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Pouze v roce 2006 firma vykazovala hodnotu, dle které byla neprosperující a na pokraji bankrotu. Do tzv. šedé zóny se firma dostala v letech 2004 – 2005 a 2008 - 2011, což znamená, že její situace nebyla nijak uspokojivá, ale ani nevykazovala značné ztráty, nebyla ohrožena bankrotem. Nejuspokojivější hodnoty vykazovala v letech 2007, 2008 a 2012, kdy byla firma velmi prosperující.

5.4.3 Du-Pont analýza

Du-Pontův ukazatel vystihuje vzájemné vazby poměrových ukazatelů. Základní rovnici tvoří ukazatel ROE rozložený na poměr čistého zisku k vlastnímu kapitálu a dále rozklad tohoto ukazatele na poměr celkových aktiv k vlastnímu kapitálu násobený ukazatelem ROA. Jestliže podnik využívá pouze vlastní kapitál, rovná se vlastní kapitál aktivům a ukazatel ROE ukazateli ROA.

Pokud nastane změna u jednoho ukazatele, projeví se v celé vazbě, jelikož jsou ukazatele jednotlivě provázány.

Rozklad ukazatele Du-Pont analýzy je znázorněn za všechny roky v tabulkách č. 10 a 11. V schématu č. 5 je vyjádřen rozklad za rok 2012.

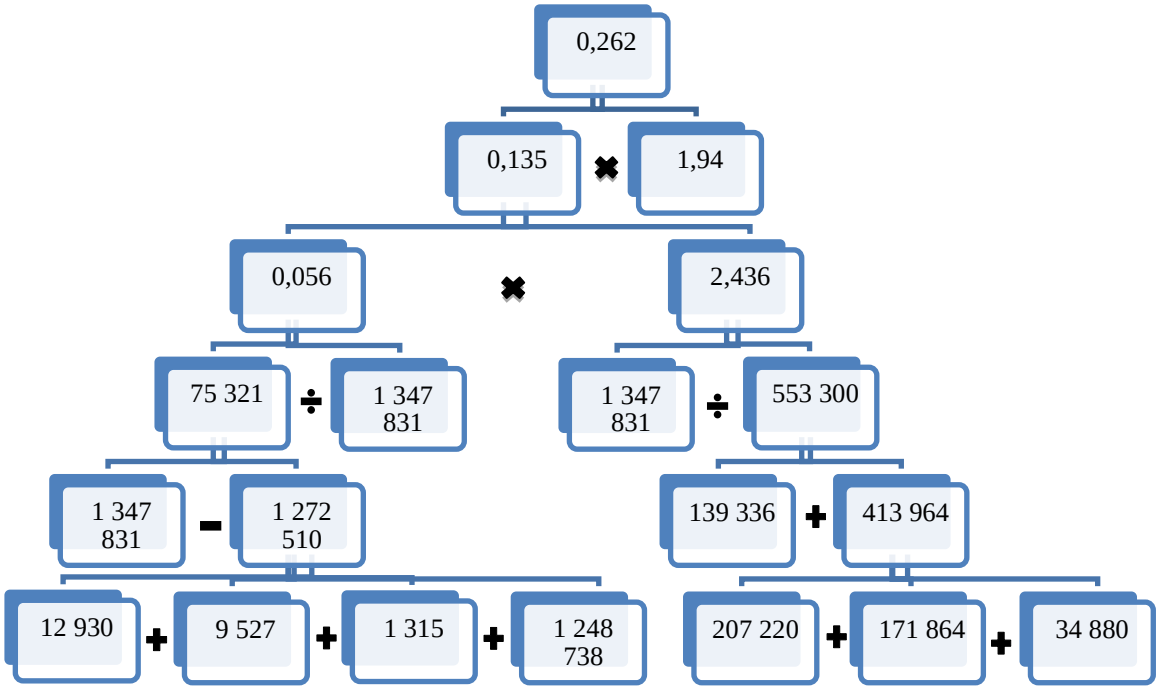

Diagram č.5: Du-Pont rozklad za rok 2012
Zdroj: [29] zpracování vlastní

Rozklad ukazatele ROE a ROA

Rozklad ROE	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROE	0,181	0,021	0,874	0,603	0,201	0,090	0,049	0,262	0,262	0,425
ROA	0,006	0,010	0,059	0,156	0,053	0,023	0,017	0,075	0,135	0,237
Aktiva/Vlastní kapitál	31,608	2,130	14,727	3,874	3,818	3,875	2,849	3,508	1,939	1,792

Tabulka č. 10: Rozklad ukazatele ROE
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Rozklad ROA	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROA	0,013	0,032	0,309	0,281	0,146	0,081	0,042	0,191	0,238	0,798
ROS	0,004	0,006	0,095	0,065	0,037	0,024	0,010	0,051	0,056	0,050
Obrat aktiv	1,608	1,723	0,626	2,410	1,417	0,962	1,747	1,473	2,436	1,700

Tabulka č. 11: Rozklad ukazatele ROA
Zdroj: [23-30] zpracování vlastní

Ani v jednom roce se ukazatel ROE nerovnal ukazateli ROA a vlastní kapitál se nerovnal aktivům, znamená to tedy, že podnik nevyužívá pouze svůj vlastní kapitál, ale využívá cizí zdroje. Nejvyšších hodnot vykazoval ukazatel ROE v letech 2006, 2011 a 2012, kdy došlo k jeho nárustu oproti rokům předešlým. Znamená to tedy, že bylo více využíváno aktiv podniku. V ostatních letech byl majetek firmy financován převážně z cizích zdrojů.

6 Vyhodnocení analýzy, návrh opatření, kvantifikace a zdůvodnění

Na základě zpracování finanční analýzy podniku T-Machinery a. s. byly vyčísleny a znázorněny nedostatky, ale také silné stránky firmy. Vyhodnocení výsledků ze všech zpracovaných ukazatelů přineslo podstatné informace. Nejhorší, dle ukazatele rentability celkového vloženého kapitálu, vykazuje firma v letech 2004, 2005 a 2006, kdy byla velmi nízká výnosnost z celkového kapitálu, neefektivně se s ním nakládalo. Rentabilita vlastního kapitálu přinesla výsledky ohledně zisku z vlastního kapitálu, ten byl nejlepší v letech 2006, naopak minimální v období 2005 – 2010. Největších tržeb bylo dosaženo v letech 2010. Dobrým faktorem pro firmu je, že inkasuje své pohledávky před tím, než platí své závazky i přesto firma vykazuje velmi dlouhé období nesplácení svých závazků.

Firma T-Machinery a.s. je výrobcem důlní techniky, dobývacích kombajnů, jejich komponentů a elektronického příslušenství. Výroba tohoto zboží, trvá někdy i rok, což se podepisuje na době obratu zásob, rychlosti inkasování tržeb a tím pádem i na splácení jejích závazků. Měl by se stanovit takový výrobní program, aby byl rozvržen tak, že se bude po celý rok, po částech zboží prodávat a budou se za něj inkasovat peněžní prostředky, které se použijí ke krytí závazků.

Firma T-Machinery a.s. sice inkasuje své pohledávky před tím, než platí své závazky, ale i přesto by měla pohledávky vymáhat dříve. Měla by si u firem, které pravidelně neplatí včas nastavit pravidla a podmínky tak, aby za pozdní hrazení pohledávek firmy platily sankce.

Závazky by měla, podle mého názoru platit v době splatnosti a ne, až po splatnosti, tudíž by nemusela platit poplatky za pozdní splacení závazků.

Z vertikální a horizontální analýzy vyplívá, že je větší nárůst materiálových nákladu než-li růst výnosu. A proto se domnívám, že firma nakupuje dražší materiál, než má zahrnutý ve výrobkových kalkulacích. Na druhou stranu tento rozdílný růst muže znamenat, že spotřebuje více materiálu, než má zahrnuto ve výrobkových kalkulacích a jedna z možností je také to, že prodává za nižší jednotkové ceny, než tomu bylo v minulých obdobích.

Základní hodnocení ukazatelů vytváří signál o jisté disproporci mezi nimi – důvody této disproporce pak by byly předmětem podrobnějšího rozboru vstupních účetních podkladu – k němuž nám dala podnět právě analýza. Následovat musí návrh řešení, např. revize kalkulací, nastavení cenového limitu pro nákup a prodej materiálu a zboží, případně organizační a personální opatření ve výrobě či prodeji.

Z analýzy poměrových ukazatelů, nám vyplívá, že firma neefektivně nakupuje a skladuje materiál potřebný pro výrobu – rychlá přeměna zásob na hotové peníze je předpokladem přežití firmy v období recese.

Analýza rozdílových ukazatelů nám vyjádřila, že podnik v letech 2004 až 2006 vykazoval záporné hodnoty a tím byl na pokraji bankrotu, jelikož nebyl schopen platit své závazky. Nejlepší obranou proti finančním potížím (platební neschopnost, předluženost) je finanční zdraví, které spočívá v uspokojivé situaci, tj. v uspokojivé likviditě a uspokojivé výnosnosti (rentabilitě). Systémy včasného varování jsou založeny na zjištění, že poměrně dlouhou dobu před úpadkem podniku vznikají výrazné odchylky ve vývoji některých ukazatelů, místo toho, aby jejich hodnota rostla, klesá a naopak.

Jako další zlepšení bych pro firmu navrhla, větší zásobování skladů, protože se stav zboží udržuje jen na nejnižším potřebném množství kusů, ale když přijde neočekávaný kontrakt, nebo objednávka od dodavatelů, firma není schopna rychle na tuto situaci zareagovat, jelikož dodání některých materiálu trvá delší dobu. Firma se následně dostává do skluzu ve výrobě a není schopna splnit termín dodání, vznikají tím pádem finanční sankce za prodlení.

Ve firmě by bylo potřeba zvýšit efektivnost výroby a vyrábět po více kusech a na více dávek, aby se vytvářely zásoby na skladech, a aby byla firma schopna rychle zareagovat na neočekávanou poptávku. Měla by výhodu oproti konkurenci okamžitě poskytnout výrobek zákazníkům.

Další návrh, který byl firmě předložen, bylo zavedení fotovoltaické elektrárny na střechy výrobních a skladových budov. Touto cestou by firma mohla ušetřit velké náklady na energii. Vstupní náklady jsou sice velké, ale postupem času, by byla dobrá návratnost.

T-Machinery a.s. převážně vyváží své výrobky do cizích zemí. Určitým přínosem by byla větší propagace firmy v různých světových jazycích.

T-Machinery a.s. se snaží podporovat a vycházet maximálně vstříc svým zaměstnancům. V návrhu na zlepšení podmínek pro zaměstnance je autobusová doprava z okolí firmy přímo k podniku. Myslím si, že tento plán by bylo dobré dotáhnout úspěšně do zdárného konce, což by to zaměstnanci určitě ocenili.

Další plán firmy je vybudování soukromého učiliště v oboru zámečnictví a obráběčství. Pro firmu by to bylo přínosné, kdyby si rovnou vychovávala své vlastní zaměstnance a vyučení studenti, by měli možnost okamžitého nástupu do práce. Pro studenty by to byla i dobrá praxe, kdyby ve firmě v budoucnu nepracovali, poněvadž by se naučili pracovat přímo ve výrobě na moderních strojích, toto by dobře zužitkovali v budoucím zaměstnání.

Firma vykazuje velmi velké náklady na výrobu, měla by tyto náklady podstatně snížit. K lepší finanční situaci podniku by také pomohlo menší čerpání cizího kapitálu, dodržování termínu splácení svých závazků a tím pádem přecházení placení penálů z prodlení.

Firma by neměla tolik využívat cizích zdrojů. Měla by se více zaměřit na šetření finančních prostředků a na snižování nákladů. Z velkého množství cizích zdrojů a z jejich neplacení včas, následují velké úroky z prodlení.

Firma i přesto, že má velké množství cizích zdrojů a platí z nich úroky, protože neplatí své závazky včas, má velké zisky a tržby. Konkurence je v tomto odvětví velká a pořád se zvyšuje. Firma musí být připravena reagovat tak, aby byla schopna konkurovat a kontrakty získávat, jedině tak se může stále udržovat na trhu jako doposud.

Dle zpracované finanční analýzy, jsou prognózy do budoucna slibné a pokud firma T-Machinery a.s. provede potřebné opatření a zrealizuje své plány, bude více a více prosperující.

Z účetních výkazů je možno velmi lehce vyčíst, zda jsou aktiva a pasiva společnosti ve správném poměru, tzn., zda cizí kapitál není příliš vysoký.

Uspokojivé hodnoty firma začala vykazovat od roku 2007, 2008 a 2012, kdy začíná být prosperující a dochází také k nárůstu aktiv.

7 Prognóza budoucího vývoje pomocí Fuzzy logiky

Fuzzy logika slouží pro prognózu budoucího období firmy. Může pomoci manažerům napovědět informace ohledně budoucího vývoje a ti se podle toho můžou zařídit, pokud by výsledky byly špatné. V této kapitole dojde k provedení, pomocí fuzzy logiky, ke stanovení budoucího vývoje firmy T-Machinery a.s.

Fuzzy logika je stanovena množinou, do které bud prvek patří, nepatří nebo patří částečně, pro její vyjádření se musí stanovit určité proměnné, které mají podstatný vliv pro budoucí vývoj firmy.

	zákazníci	dodavatelé	ekonomické vlivy	konkurence
1	zvýšení	zvýšení	zvýšení	zvýšení
2	stagnace	stagnace	stagnace	stagnace
3	snížení	snížení	snížení	snížení

Tabulka č. 12: Vstupní matice
Zdroj: vlastní

Pro každou z proměnných je potřeba zvolit váhové hodnoty do transformační matice.

	zákazníci	dodavatelé	ekonomické vlivy	konkurence
1	10	10	8	8
2	8	8	6	6
3	5	5	3	3
	23	23	17	17
80				

Tabulka č. 13: Transformační matice
Zdroj: vlastní

Další krok ve fuzzy logice je sestavení stavové matice

	zákazníci	dodavatelé	ekonomické vlivy	konkurence
1	ano		ano	
2		ano		ano
3				

Tabulka č. 14: Stavová matice
Zdroj: vlastní

Dalším krokem, který je potřeba provést, je převedení slov ano na hodnotu 1 a do prázdných polí dosazení hodnoty 0.

	zákazníci	dodavatelé	ekonomické vlivy	konkurence
1	1	0	1	0
2	0	1	0	1
3	0	0	0	0

Tabulka č. 15: Převedení na hodnoty
Zdroj: zpracování vlastní

Skalární součin 32. Dosáhne se ho výpočtem sumy násobků odpovídajících buňkám matice transformační a stavové. Vydělením skalárního součinu součtem vah a vynásobením 100, dostaneme hodnotu 40 %.

Hospodářský výsledek	snížení	stagnace	zvýšení
A	S<32	32<S>64	S>64

Tabulka č. 16: Výstupní matice
Zdroj: zpracování vlastní

Při porovnání výstupní matice s výslednou hodnotou 40 % zjistíme, že vývoj podniku bude v roce 2013 stagnovat tzn., že nedojde ani k snížení ani zvýšení.

8 Pilotní provoz, odstranění připomínek a uvedení do rutinního provozu,vyhodnocení přínosů

Jako jeden z návrhů na opatření a zlepšení podnikových a výrobních procesů firmy jsem navrhla provést optimalizaci výroby. Optimalizaci výroby provádí specializované firmy, nebo ústavy, které pracují na základě různých metodologií.

Předložila jsem tento návrh vedení firmy T-Machinery a.s., které ho přijalo. Na základě konkurzu byla vybrána nejmenovaná firma. Tato firma pracuje na základě metodologie REFA.

Metodologie REFA pracuje pomocí klíčových metod, zaměřených na optimalizaci pracovních postů a na zvyšování a vyhodnocování podnikových údajů. Metody této metodologie umožňují systematické a komplexní posuzování pracovních procesů, tím pádem lze analyzovat a optimalizovat celý řetězec vytvářených hodnot v dané firmě.

Optimalizace se provádí tak, aby bylo zjištěno, kde ve výrobě vznikají zbytečné prostoje a náklady, jestli je organizování a řízení výroby prováděno správně. Zda jsou ve firmě výrobní prostory uspořádány tak, aby výroba navazovala a zda má firma potřebné vybavení k hladkému průběhu výroby.

Do firmy T-Machinery a.s. byli tedy pozváni pracovníci firmy, kteří optimalizaci provedli. Celková optimalizace a kontrola firmy trvala 8 měsíců.

Firma prováděla racionalizaci výrobního procesu a celého výrobního toku, nikoliv administrativy, nákupu, údržby, či pomocných prací.

Kontroloři jednotlivě pozorovali zaměstnance firmy T-Machinery a.s. a provádění jejich práce. Utvořili si tzv. snímek celého dne zaměstnance od toho, kdy započne svou práci, jaké nástroje používá a jak s nimi zachází včetně toho kolik času mu provádění jednotlivých pracovních úkonů trvá. Byly měřeny vedlejší časy, které zaměstnanec potřebuje pro svou osobní potřebu (přestávky, svačiny, odchody na toaletu).

Každý ze zaměstnanců dělnické profese pracuje ve firmě na základě technologického a pracovního postupu, bylo tedy zkoumáno, zda je tento technologický postup správně zpracován a jestli se jím zaměstnanec řídí. Také bylo prověřeno jestli je správně dodržován bezpečnostní postup práce.

Bylo také pozorováno, kde je zboží a materiál pro potřebu výroby uskladněn, jakým způsobem probíhá přijímání zboží do skladu a naopak jak je z něj vydáváno. Jestli jsou prostory pro uskladnění dostačující a jejich uspořádaní provedeno tak, aby na sebe výroba plynule navazovala.

Na výrobních halách byla provedena kontrola strojů, na kterých zaměstnanci pracují. Kontroloři taktéž prověřili, zda je postup práce pří výrobě výrobku správný. Výroba byla sledována od samotné přípravy materiálu, po opracování, až po konečný výrobek.

Vyhodnocování změřených a zkoumaných výsledku probíhalo vždy jednou za měsíc, a to jak pro vyhodnocování úspor, tak pro samotnou práci zaměstnance.

Firmou bylo navrhnu několik řešeních, jak ušetřit firmě T-Machinery čas i peníze. Mezi nejhlavnějšími bylo přeorganizování výrobních prostorů a zakoupení nových strojů. Nové vybavení skladů. Nainstalování kamerového systému do provozoven a dílen.

Úspory, kdyby firma T-Machinery navržené opatření přijala, byly vyčísleny na celkovou výši 20 % v průměru za sledovanou činnost.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo vypracovat finanční analýzu pro firmu T-Machinery a.s. v letech 2004 - 2013 a navrhnout řešení k zlepšení situace podniku. Jako podklady pro tuto práci byly použity zdroje z odborné literatury, účetních výkazů (rozvahy, výkazu zisku a ztráty a závěrky) firmy T-Machinery a.s. a jejích interních zdrojů. Analýza byla provedena tak, aby z ní mohla firma čerpat potřebné informace pro budoucí rozvoj, a aby zjistila, jak si na tom po finanční stránce stojí.

Bohužel rozsah bakalářské práce mi nedovolil podrobnější rozebrání firmy T-Machinery a.s., abych mohla získat více objektivních a subjektivních informací o firmě a její prosperitě. Proto jsem se snažila výstižně popsat finanční analýzu firmy, abych mohla podat informace o finanční situaci firmy.

Finanční analýza (strategie) podniku je úzce napojena na celkovou obchodní strategii firmy a je nedílnou součástí finančního plánu. Firma by měla mít vypracovaný dlouhodobý finanční plán, zpravidla na každých příštích pět let, který se obnovuje tzv. posuvným způsobem.

Pro efektivní finanční řízení podniku je vhodné minimálně pro některé položky (např. plán tržeb) zvolit: minimální variantu (bod zvratu), reálnou variantu a ideální variantu.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a praktickou. Tyto dvě části jsou rozděleny na další kapitoly a podkapitoly, v kterých je podrobně rozebrána a zpracována finanční analýza firmy.

Teoretická část začíná kapitolou o významu finanční analýzy. Je zde popsána její úloha, pro koho se finanční analýza zpracovává a z jakých zdrojů může čerpat. Finanční analýza vždy čerpá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow.

Další kapitolou teoretické části jsou metody finanční analýzy, dle kterých je analýza prováděna. Jde zde popsána analýza stavových (absolutních) ukazatelů, což jsou horizontální a vertikální analýza aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty. Analýzy rozdílových a takových ukazatelů, jsou další metodou finanční analýzy. V teoretické části byly také

rozebrány poměrové ukazatele, jako ukazatel aktivity, rentability, likvidity, zadluženosti a kapitálového trhu.

Do teoretické části byla také zahrnuta analýza soustav ukazatelů, do které patří pyramidové ukazatele, bankrotní modely a bonitní modely.

Charakteristika podniku, pro který je finanční analýza zpracována, je nezbytnou součásti bakalářské práce. Je zde popsáno, jak firma vznikla, co vyrábí, pro koho vyrábí a jaká je její organizační struktura.

V praktické části bakalářské práce jsou zpracovány všechny potřebné metody a výpočty k vyhodnocení finanční analýzy. Jednotlivé výsledky jsou meziročně srovnány a vyobrazeny v grafech nebo tabulkách.

Bylo navrženo několik návrhů pro zlepšení chodu firmy. Jedním z nich je zřízení solárních panelů na střechy budov, aby se ušetřila energie. Tento návrh byl však ze stany firmy zamítnut z důvodu nízké návratnosti vložených peněžních prostředků.

Další návrh se týkal vysoké doby obratu pohledávek. Společnosti bylo navrženo zpřísnění lhůt splatnosti faktur. Firma by měla dbát na to, aby byly tyto lhůty ze strany odběratelů dodržovány. Pokud by se firmě podařilo zkrátit dobu splácení pohledávek, došlo by ke zkrácení doby splácení závazků, které jsou dle ukazatelů taktéž poměrně vysoké.

Všechny vytyčené cíle v bakalářské práci se mi podařilo splnit. Tato práce ale ukázala i aspekty, které firma může zlepšit. V analýze zadluženosti jsem zjistila, že čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je riziko věřitelů a akcionářů. Ovšem pro jeho výši nelze stanovit přesnou hodnotu. Zlaté bilanční pravidlo nám zase říká, že hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat na hodnotě vyšší než 1. Za celé sledované období od roku 2004 až do roku 2013 je hodnota menší než jedna, a to znamená, že část dlouhodobých aktiv je financována z krátkodobých závazků. Z analýzy plyne, že čím vyšší zadluženost, tím vyšší úspory na daních a tím vyšší hodnota firmy. Toto však platí jen pro firmy, které platí daně. Je-li firma ztrátová, daně neplatí, tak se daňový efekt ztrácí.

Analýza likvidity nám ukázala platební schopnost podniku úspěšné existence v podmínkách trhu. Optimální hodnota běžné likvidity je považována hodnota 1,5 až 2,5. Za celé sledované období od roku 2004 až do roku 2012 je hodnota menší než jedna a proto každý investor by měl zpozornět. V takovém případě společnost financuje část dlouhodobých aktiv krátkodobými závazky a tím porušuje zlaté bilanční pravidlo.

Hodnota pohotové likvidity se jeví jako ideální 1:1. Nižší hodnota ukazuje na nadměrnou váhu zásob ve struktuře. V takovém případě je podnik schopen se vyrovnat se svými závazky, aniž by musel prodávat zásoby. Pokud by hodnoty stále klesaly, mohlo by však dojít k neschopnosti splácet své závazky, podnik by se stal insolventním, díky čemuž by mohlo dojít i k ukončení činnosti podniku.

Dále z analýzy vyplývá, že firma neefektivně využívá vložený kapitál, má malý zisk z každé 1 koruny tržeb.

Závěrem je nutno říci, že vše záleží na lidském faktoru. Každý manager, nebo řídí-li společnost vlastník, by měl velmi bedlivě sledovat ukazatele, které mu mohou napomoci včas rozpoznat případný problém.

Firma se těší dobrých výsledků od roku 2007, a jestli se ji podaří zachovat stávající strategii a dobře prodat svoje jméno, čeká společnost skvělá budoucnost.

Hodnocení podniku

T Machinery a.s. - výroba, prodej a servis dobývací techniky
696 02 Ratíškovice 1285, Česká republika

ISO 9001 EN ISO 3834-2

Evropský polytechnický institut s.r.o.
Osvobození 699

686 04 Kunovice

Hodnocení bakalářské práce vedením firmy T Machinery a.s.

Slečna Nicole Haramiová seznámila naši firmu s výsledky své bakalářské práce. Bakalářská práce byla zadaná na téma: „Finanční analýza a strategie firmy T Machinery a.s.“ Tato práce je zpracována s patřičným erudovaným přehledem, obzvláště pak oceňuji odbornou znalost dané problematiky z oblasti finanční analýzy. Práce je pro naši firmu nemalým přínosem a bude prakticky využita jako zdroj při finančních potížích.
Práci hodnotím jako velmi zdařilou.

V Ratíškovicích 25. 11. 2013

Ing. Božetěch Němeček
vedoucí útvaru financí

T Machinery a.s. - 18 - 696 02 Ratíškovice 1285 DIČ: CZ64978113

ABSTRAKT

Nicole HARAMIOVÁ *Finanční analýza a strategie firmy T-Machinery a.s.,* Kunovice 2013. Evropský polytechnický institut, s.r.o.

Vedoucí práce: Ing. Božetěch NĚMEČEK

Klíčová slova: finanční analýza, rozvaha, rentabilita, metody, aktiva, pasiva, finanční výkazy, Du-Pontův rozklad, Altmanův model

Bakalářská práce se zabývá finanční analýzou firmy T-Machinery a.s. V práci je jako první charakterizována firma T-Machinery a.s. a její výrobní program. Dále je zde teoreticky rozebrána finanční analýza, její význam a úloha. Je zde popsáno, že finanční analýza čerpá z finančních výkazů, jako je rozvah, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow, a pro koho je finanční analýza prováděna. Následně jsou zde rozebrány metody finanční analýzy, které se ke zpracování používají, uvedeny jsou zde např. poměrové ukazatele, absolutní ukazatele, pyramidové ukazatele atd. Následuje praktická část, kde je provedena horizontální analýza aktiv a pasiv. Dále je provedena analýza pomocí ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti. V práci je dále proveden Du-Pontův rozklad a Altmanův model k zhodnocení prosperity firmy. Pomocí fuzzy logiky je vypracována prognóza vývoje firmy pro nejbližší období.

.

ABSTRACT

Nicole HARAMIOVÁ *Financial analysis and corporate strategy T-Machinery Inc.*, Kunovice 2013. European Polytechnic Institute, Ltd.

Supervisor: Ing. Božetěch NĚMEČEK

Key words: financial analysis, balance sheet, profitability, method, assets, liabilities, financial statements, Du-Pont's decomposition, Atlman model

Bachelor thesis deals with the financial analysis of the company as T -Machinery This work is the first company characterized as T -Machinery and its production program. There is also theoretically analyzed financial analysis, its importance and role . It describes the financial analysis draws on the financial statements , such as balance sheets , profit and loss statement and statement of cash flow, and for whom the financial analysis . Following are discussed methods of financial analysis to be used for processing , are given as ratios , absolute indicators , pyramid indicators, etc. The practical part where there is a horizontal analysis of assets and liabilities. Further analysis using indicators of profitability, activity, debt . The work is further configured Du – Pont's decomposition and Altman model to evaluate the prosperity of the company. Using fuzzy logic is written forecast of the company for the next period .

Literatura

Knihy

[1] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi.* 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

[2] GRRÜNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku.* Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006. 182 s. ISBN 978-80-245-1108-5.

[3] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku.* 1. vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

[4] HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy.* 1. vydání. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

[5] RŮČKOVÁ, P., ROUBÍČKOVÁ, M. *Finanční management.* 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2012. 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8.

[6] KISLINGEROVÁ, E. a kolektiv. *Manažerské finance.* 1. vydání. Praha: C. H. BECK, 2004. 714 s. ISBN 80-7179-802-9

[7] PATÁK, Milan R. *Podnikový finanční management.* 1. vydání. Praha: Idea Servis, 2006. 240 s. ISBN 80-85970-52-X.

[8] HRDÝ, M., HOROVÁ, M. *Finance podniku*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

[9] SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera. Finanční analýza řízení firmy.* 1. Vydání. Praha: Computer Press, 1998. 195 s. ISBN 80-7226-140-1.

[10] SYNEK, M. a kolektiv. *Manažerská ekonomika.* 4. vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 2007. 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4.

[11] LANDA, M. *Účetnictví podniku.* 2. vydání. Praha: Eurolex Bohemia, a. s., 2006. 496 s. ISBN 80-86861-11-2.

[12] MACKOVÁ-FROLCOVÁ, M. *Ratíškovice, minulost a přítomnost obce.* 1.vydání. Zlín: Grafia, 1990. 338 s. ISBN 80-900047-0-9.

[13] SYNEK, M. *Manažerská ekonomika.* 5. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 471 s. ISBN 978-80-247-3494-1.

WWW

[14] *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. 1997-2013 [cit. 2012-11-05]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html >

[15] *Google.cz* [online]. [cit. 2013-01-31]. Dostupné z WWW: <http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://diesxdiemxdocet.files.wordpress.com/2010/08/rozvaha_v1.gif&imgrefurl=https://diesxdiemxdocet.wordpress.com/2006/02/13/rozvaha/&h=470&w=640&sz=29&tbnid=toVhdG_lE5iqjM:&tbnh=87&tbnw=119&zoom=1&usg=__YzyiLLQAchZdamdYJ>

[16] *T-Machinery a. s..* [online]. [cit. 2013-01-23]. Dostupné z WWW: <www.tmachinery.cz>

[17] *Důl Tomáš v Ratíškovicích.* [online]. 2007 [cit. 2013-01-23]. Dostupné z WWW: <http://www.mining.cz/TEXTY/Tomas/Tomas.htm>

[18] *Algoritmy.net: příručka vývojáře.* [online]. 2008-2013 [cit. 2013-01-24]. Dostupné z WWW: <http://www.algoritmy.net/article/145/Ukazatele-aktivity>

[19] *Patria online.* [online]. 1997-2013 [cit. 2013-01-24]. Dostupné z WWW: < http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2130444/du-pont-cteni-na-vikend.html>

[20] *ManagementMania.* . [online]. 2011-2013 [cit. 2013-01-27]. Dostupné z WWW: <https://managementmania.com/cs/dupontova-analyza>

[21] *Účetní kavárna.* [online]. [cit. 2013-01-27. Dostupné z WWW: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3887v5247-vyuziti-ucetnich-dat-ve-financni-praxi-aneb-zakladni-metody-financni/>

[22] *Článek v časopisu panorama.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/panorama12012.pdf>

[23] *Výroční zpráva za rok 2006.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/vyrocna20zprava20200611.pdf>

[24] *Výroční zpráva za rok 2007.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: http://www.tmachinery.cz/perch/resources/vyrocna20zprava20200711.pdf

[25] *Výroční zpráva za rok 2008.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/vyrocna20zprava20200811.pdf>

[26] *Výroční zpráva za rok 2009.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/vyrocna20zprava20200911.pdf>

[27] *Výroční zpráva za rok 2010.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/1344831873vz2010cz.pdf>

[28] *Výroční zpráva za rok 2011.* [online]. [cit. 2013-01-29]. Dostupné z WWW: <http://www.tmachinery.cz/perch/resources/vz2011cz.pdf>

Nepublikované vnitřní předpisy, interní zdroje

[29] Výroční zpráva. T-Machinery a.s. *Výroční zpráva za rok 2012.* Ratíškovice, 2012.

[30] Výroční zpráva. T-Machinery a.s. *Výroční zpráva za rok 2013.* Ratíškovice, 2013

Zahraniční literatura

[31] PILBEAM, K. *Finance and financial markets.* New York: 2005. 432 s. ISBN 1-40394835-6

Seznam zkratek

%	procento
∑	suma
a.s.	akciová společnost
aj.	a jiné
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPM	čistý peněžní majetek
ČPP	čisté pohotové prostředky
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před odečtením úroků a daní
EBT	zisk před zdaněním
EPS	čistý zisk na akcii
IN	Index důvěryhodnosti
Ing.	akademický titul
ISBN	mezinárodní standardní číslo knihy
Kč	korun českých
Km	kilometr
m	metr
např.	například
OA	oběžná aktiva
odst.	odstavec
PhD.	vysokoškolský titul doktorského studia
pí.	paní
resp.	respektive
ROA	rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
ř.	řádek

s.r.o.	společnost s ručením omezeným
Sb.,	sbírka
spol.	společnost
str.	strana
SWOT	analýza slabých a silných stránek podniku
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaná
WWW	světová komunikační síť

Seznam obrázků, tabulek, grafů a schémat

Obrázek. č. 1: Logo společnosti T-Machinery a. s.

Obrázek č. 2: Areál firmy T-Machienery a. s.

Obrázek č. 2: Důl Tomáš v době plného provozu

Tabulka č. 1: Rozvaha

Tabulka č. 2: Výkaz zisku a ztráty

Tabulka č. 3: Bodování hodnot jednotlivých ukazatelů Kralicekova Quicktestu

Tabulka č. 4: Horizontální analýza aktiv změna v %

Tabulka č. 5: Horizontální analýza pasiv změna v %

Tabulka č. 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty změna v %

Tabulka č. 7: Vertikální analýza aktiv

Tabulka č. 8: Vertikální analýza pasiv

Tabulka č. 9: Hodnoty ukazatelů likvidity

Tabulka č. 10: Rozklady ukazatele ROE

Tabulka č. 11: Rozklad ukazatele ROA

Tabulka č. 12: Vstupní matice

Tabulka č. 13: Transformační matice

Tabulka č. 14: Stavová matice

Tabulka č. 15: Převedení hodnoty

Tabulka č. 16: Výstupní matice

Graf č. 1: Horizontální analýza aktiv změna v %

Graf č. 2: Horizontální analýza pasiv změna v %

Graf č. 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty změna v %

Graf č. 4: Ukazatele rentability

Graf č. 5: Doba obratu celkových aktiv

Graf č. 6: Ukazatele aktivity

Graf č. 7: Doba obratu zásob

Graf č. 8: Celková zadluženost

Graf č. 9: Stupeň samofinancování

Graf č. 10: Ukazatel úrokového krytí

Graf č. 11: Ukazatel likvidity

Graf č. 12: Okamžitá likvidita
Graf č. 13: Rozdílové ukazatele
Graf č. 14: Altmanův model

Diagram č. 1: Elementární metody finanční analýzy
Diagram č. 2: Rozklad ukazatelů v soustavě hierarchicky uspořádaných ukazatelů
Diagram č. 3: Du-Pontův diagram
Diagram č. 4: Organizační struktura firmy T-Machinery a.s.
Diagram č. 5: Du-Pont rozklad za rok 2012

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozvaha – Aktiva firma T-Machinery a. s.

Příloha č. 2: Rozvaha – Pasiva firmy T-Machinery a. s.

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty firmy T-Machinery a. s.

Příloha č. 4: Horizontální analýza aktiv firma T-Machinery a. s. v letech 2004 - 2012

Příloha č. 5: Horizontální analýza pasiv firmy T-Machinery a. s. v letech 2004 – 2012

Příloha č. 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty T-Machinery a. s.

Příloha č. 7: Fotografie firmy T-Machinery a.s.

Příloha č. 1: Rozvaha – Aktiva firma T-Machinery a. s.

Položka	Aktiva k 31.12.(v tis. Kč)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	81 833	204 526	578 762	418 084	514 972	573 467	442 803	737 925	553 300
Dlouhodobý majetek	1 970	15 673	97 931	123 667	128 813	114 294	106 570	113 958	126 828
Dlouhodobý hmotný majetek	1 829	15 537	94 662	120 735	120 255	108 942	103 962	113 422	125 188
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1 783	15 537	34 839	36 088	34 516	26 304	20 660	19 637	39 057
Oběžná aktiva	79 563	96 574	475 149	288 873	360 195	427 109	307 042	600 764	413 964
Zásoby	35 757	43 635	325 704	193 453	190 256	278 541	113 020	291 009	207 220
Materiál	7 441	25 581	92 954	98 115	102 945	90 545	50 126	111 619	94 032
Nedokončená výroba	26 300	13 621	154 366	74 626	73 222	177 909	27 618	122 722	58 339
Výrobky	36	76	14 212	11 177	3 343	3 681	12 769	30 289	35 954
Zboží	0	254	10 772	2 509	8 038	2 914	14 094	8 852	12 129
Poskytnuté zálohy na zásoby	1 980	4 103	53 400	7 026	2 708	3 492	8 413	17 527	6 766
Krátkodobé pohledávky	43 508	42 464	147 136	78 520	152 731	96 991	175 488	292 617	171 767
Pohledávky z obchodního styku	41 436	38 629	59 891	55 894	130 611	88 279	158 632	255 452	111 027
Pohledávky ke společníkům	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	43	494	87 245	22 626	22 120	8 712	16 856	37 165	60 740
Finanční majetek	298	10 249	2 238	13 928	13 982	48 510	15 406	13 785	34 880
Peníze	52	152	221	113	123	240	56	366	246
Účty v bankách	246	10 097	2 017	13 815	13 859	48 270	15 350	13 419	34 634
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	300	1 160	5 682	5 544	25 964	32 064	29 191	23 203	12 508
Časové rozlišení	300	1 160	5 682	5 544	25 964	32 064	29 191	23 203	12 508
Náklady příštích období	300	1 160	5 682	5 544	25 964	32 064	29 191	23 203	12 508

Zdroj: [22-27]zpracování vlastní

Příloha č. 2: Rozvaha – Pasiva firmy T-Machinery a. s.

Položka	Pasiva k 31. 12. (v tis. Kč)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	81 833	204 526	578 762	418 084	514 972	573 467	442 803	737 925	553 300
Vlastní kapitál	2 589	96 026	39 299	107 927	134 864	148 001	155 401	210 381	285 315
Základní kapitál	3 010	94 128	3 010	37 010	87 255	111 555	111 555	111 555	111 555
Základní kapitál	3 010	3 010	3 010	37 010	87 255	111 555	111 555	111 555	111 555
Změna základního kapitálu	0	91 118	0	0	0	0	0	0	0
Nerozdělený zisk minulých let	-1 077	-423	0	92	92	92	13 457	20 907	75 741
Neuhrazená ztráta minulých let	-1 077	-423	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy (rezervní a ostatní)	0	0	1 898	1 994	20 297	22 789	22 539	22 534	22 698
Výsledek hospodaření běžného období	650	2 321	34 391	68 831	27 220	13 565	7 850	55 385	75 321
Cizí zdroje	79 228	108 500	539 165	309 776	379 644	424 567	287 402	527 544	267 815
Rezervy	0	0	0	47 242	50 583	32 697	50 964	60 640	25 823
Ostatní rezervy	0	0	0	0	0	8 723	50 964	60 640	25 823
Dlouhodobé závazky	7	349	1 168	1 583	1 926	1 624	1 138	2 492	2 419
Odložený daňový závazek	7	349	1 168	1 583	1 926	1 624	1 138	0	0
Krátkodobé závazky	79 218	108 148	537 993	260 947	285 788	248 888	235 296	439 015	199 569
Závazky z obchodního styku	74 736	74 739	153 999	101 172	145 525	113 433	92 624	194 849	100 384
Závazky - ovládající a řídící osoba	0	842	0	0	0	0	0	2 788	0
Závazky k zaměstnancům	2 253	2 341	3 422	5 371	5 678	4 514	5 496	9 509	9 085
Závazky ze sociálního zabezpečení	1 131	1 771	2 922	2 529	3 141	2 468	3 057	4 886	4 649
Stát - daňové závazky a dotace	1 079	8 499	10 135	978	2 296	5 661	4 331	12 811	41 648
Krátkodobé přijaté zálohy	0	17 115	358 595	105 079	98 642	97 621	107 385	193 066	63 018
Jiné závazky	18	736	8 920	2 892	1 002	1 685	1 797	1 046	1 212
Dohadné účty pasivní	1	2 105	0	42 926	29 504	23 506	20 606	20 060	19 573
Bankovní úvěry a výpomoci	3	3	4	4	41 347	141 358	4	25 397	4
Krátkodobé finanční výpomoci	3	3	4	4	4	331	4	4	4
Výdaje příštích období	16	0	298	381	464	350	0	0	156

Zdroj: [22-28]zpracování vlastní

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty firmy T-Machinery a. s.

Položky	Výkaz zisku a ztráty k 31.12.(v tis. Kč)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	0	0	0	232 069	155 002	199 111	158 715	285 082	343 541
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	191 333	124 349	158 865	138 070	247 060	277 537
Obchodní marže	0	0	0	40 736	30 653	40 246	20 645	38 022	66 004
Výkony	147 512	277 584	446 528	696 246	569 670	459 195	476 695	920 178	951 635
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	126 879	286 422	289 080	775 694	574 745	352 717	614 939	801 759	1 004 290
Změna stavu vnitro.zásob	19 543	-12 640	154 880	-82 774	-9 238	105 025	-141 184	112 624	-58 717
Výkonová spotřeba	110 676	223 704	346 422	504 949	414 530	335 143	315 856	669 859	703 052
Spotřeba materiálu a energie	75 507	150 337	268 451	335 292	278 231	252 825	197 708	346 429	338 971
Služby	35 169	73 367	77 971	169 657	136 299	82 318	118 148	323 430	364 081
Přidaná hodnota	36 970	63 680	111 022	232 033	185 793	164 298	181 484	288 341	314 587
Osobní náklady	33 895	47 674	67 991	98 882	116 591	102 371	103 355	132 137	156 957
Mzdové náklady	25 049	35 479	49 686	71 770	85 130	75 268	75 778	94 381	115 874
Náklady na sociální zabezpečení	8 731	11 856	17 896	24 965	29 368	23 995	25 004	32 085	37 229
Sociální náklady	115	320	409	1 113	2 093	2 343	2 097	1 662	2 026
Daně a poplatky	29	283	54	134	176	180	213	266	429
Odpisy NIM, HIM	342	3 114	5 061	10 436	12 176	14 523	14 138	12 930	11 414
Tržby z prodeje IM a materiálu	378	980	258	1 600	39 077	11 651	1 794	17 915	834
Zůstatková cena z prodeje IM a materiálu	0	4 265	84	1 047	39 021	11 651	1 782	17 134	670
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	804	119	58	23 304	20 381	5 570	39 127	42 176	-2 041
Ostatní provozní výnosy	120	129	6 025	37 910	46 700	45 147	4 487	145 156	192 416
Ostatní provozní náklady	811	2 562	5 615	41 109	44 961	44 030	1 832	168 417	200 884
Provozní hospodářský výsledek	1 587	6 772	38 442	96 631	38 264	42 771	27 318	78 352	139 524
Výnosové úroky	13	20	394	786	250	954	24	50	95
Nákladové úroky	1	10	21	-9	2 342	5 115	474	293	1 220
Ostatní finanční výnosy	69	1 630	14 578	15 887	25 442	14 969	11 172	33 415	23 226
Ostatní finanční náklady	659	4 491	8 878	20 284	26 881	29 507	18 061	38 815	77 043
Hospodářský výsledek z finančních operací	-578	-2 851	6 073	-3 602	-3 551	-18 699	-7 339	-5 643	-54 942
Hospodářský výsledek za běžnou činnost	498	2 321	34 391	68 831	27 220	13 565	7 850	55 385	75 321
Hospodářský výsledek za účetní období	650	2 321	34 391	68 831	27 220	13 565	7 850	55 385	75 321
Hospodářský výsledek před zdaněním	1 220	3 921	44 515	93 029	34 713	24 072	19 979	72 709	84 582

Zdroj: [22-28]zpracování vlastní

Příloha č. 4: Horizontální analýza aktiv firma T-Machinery a. s. v letech 2004 - 2012

Položka	Rok															
	2005/2004		2006/2005		2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %
Aktiva celkem	122 693	149,93	374 236	182,98	-160 678	-27,76	96 888	23,17	58 495	11,36	-130 664	-22,78	295 122	66,65	-184 625	-25,02
Stálá aktiva	13 703	695,58	82 258	524,84	25 736	26,28	5 146	4,16	-14 519	-11,27	-7 724	-6,76	7 388	6,93	12 870	11,29
Oběžná aktiva	17 011	21,38	378 575	392,01	-186 276	-39,20	71 322	24,69	66 914	18,58	-120 067	-28,11	293 722	95,66	-186 800	-31,09
Ostatní aktiva	860	286,67	4 522	389,83	-138	-2,43	20 420	368,33	6 100	23,49	-2 873	-8,96	-5 988	-20,51	-10 695	-46,09

Zdroj: [příloha č. 1] zpracování vlastní

Příloha č. 5: Horizontální analýza pasiv firmy T-Machinery a. s. v letech 2004 – 2012

Položka	Rok															
	2005/2004		2006/2005		2007/2006		2008/2007		2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %	Abs. Změna v tis. Kč.	Změna v %
Pasiva celkem	122 693	149,93	374 236	182,98	-160 678	-27,76	96 888	23,17	58 495	11,36	-130 664	-22,78	295 122	66,65	-184 625	-25,02
Vlastní kapitál	93 437	3609,00	-56 727	-59,07	68 628	174,63	26 937	24,96	13 137	9,74	7 400	5,00	54 980	35,38	74 934	35,62
Cizí zdroje	29 272	36,95	430 665	396,93	-229 389	-42,55	69 868	22,55	44 923	11,83	-137 165	-32,31	240 142	83,56	-259 729	-49,23

Zdroj: [příloha č. 2] zpracování vlastní

Příloha č. 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Položky	Rok Absolutní změna v tis. Kč							
	2005/2004	2006/2005	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Tržby za prodej zboží	0	0	232 069	-77 067	44 109	-40 396	126 367	58 459
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	159 543	2 658	486 614	-200 949	-222 028	262 222	186 820	202 531
Tržby z prodeje IM a materiálu	602	-722	1342	37477	-27426	-9857	16121	-17081

Zdroj: [příloha č. 3] zpracování vlastní

Příloha č. 7: Fotografie firmy T-Machinery a.s.

Obrázek č. 2: Areál firmy T-Machinery a.s.
Zdroj: [16]

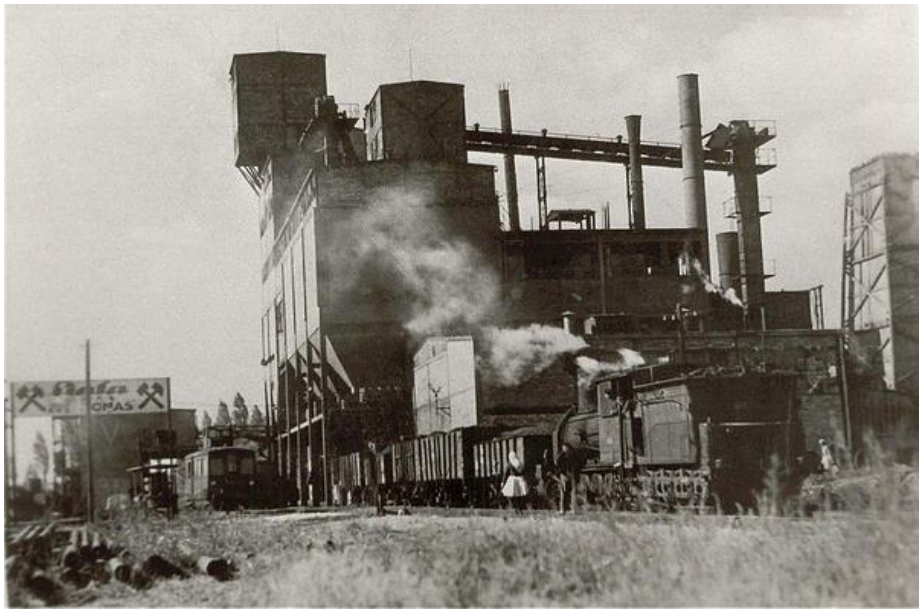

Obrázek č. 2: Důl Tomáš v době plného provozu
Zdroj: [17]